

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo in v Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Dr. Šusteršičev shod v Ribnici.

I.

Klerikalni matadorji smatrajo Ribnico za posebno plodovito polje svojega delovanja in rovanja. Celó g. knezoškof nas pogostoma počasti s svojim pohodom. Tudi dr. Šusteršič, strah kranjske dežele, Dimež II., se je v poslednjih letih pričel zelo zanimati za svoj rojstni kraj ter večkrat privihra v Ribnico poučevati svoje verne v surovosti in groziti liberalcem.

Po znanih razpravah o krošnjarskem zakonu v državnem zboru je bil pričakovati zopet velik naskok v Ribnici. Šusteršič je v državnem zboru bil na turški boben, njegovi učenci so pa doma delali zanj reklamo, katere je bil že zelo potreben. Njegovo postopanje in pojavi klerikalnih listov kažejo, da mu ni bilo toliko na tem, da pridobi kaj za ribniške krošnjarje, ampak na tem, da zopet obrača pozornost na svojo osebo in da tudi pri tem zgolj gospodarskem vprašanju udriha po napredni stranki, kakor da bi bila kedaj nasprotovala našim krošnjarjem ali da bi jih ne bila nikdar zagovarjala. Ko razprave v drž. zboru še niso bile končane, se je že v Ribnici nemudoma sklical občinski zastop, da izreče „brzobjavno zahvalo dr. Šusteršiču in tovarišem za njihovo takovspešno delovanje na korist in za obstanek krošnjarjev.“ G. ribniškemu dekanu, kateri je stavil ta predlog, je odgovarjal odbornik Višnikar, kateri je v 17 letih, odkar je v Ribnici, gotovo več pomagal ribniškim krošnjarjem, kakor dr. Šusteršič, ter je izrecno poudarjal, da rad in brez ovinkov priznava, da se je našemu krošnjarstvu zelo neugodni vladni načrt zakona, katerega tudi obrtni odsek ni bistveno spremenil, po predlogih dr. Šusteršiča in drugih poslancev izdatno zboljšal. Vendar se govorniku ne zdi umestno, da se s stvarjo, o kateri med ribniškimi klerikalci in naprednjaki ni nasprotnega mnenja, dela toliko reklame in političnega kapitala in da se tudi to

zgolj gospodarsko zadevo porablja v to, da se vdriha po političnih nasprotnikih. Nepotrebno je bilo posebno napadati poslanca Plantana, ker je govoril zoper nujnost razprave. Tudi Veneajzov predlog, da se vrne načrt obrtnemu odseku, je imel isti namen. Toda tako jedino pravilno postopanje bi ne dalo toliko prilike Šusteršiču za ropotanje. Novega zakona se Ribničanom navzlic vsem popravam ni treba preveč veseliti, ker je stari, kakor se danes v praksi interpretuje, še vedno boljši. V burnih javnih sejah se ne delajo dobri zakoni, ker se lahko marsikaj pregleda.

Premembe za naše krošnjarje najvažnejšega § 16. ni predlagal dr. Šusteršič ali kdo drugi izmed slovanskih poslancev, ampak že v odseku posl. Tambosi kot minoritetni votum (predlog manjšine), katerega ni podpisal noben slov. poslanec, tudi posl. Povše ne, ki je član odseka. § 16. tudi sedaj ni srečno stilizovan. Od poslancev dr. Ferjančiča in Tavčarja se ne more zahtevati, da se zavzamejo za krošnjarski zakon, ker zastopata v državnem zboru mesta, katera nimajo interesa in zanimanja za obstanek krošnjarstva. Predlog, da se krošnjari oproste obrtnega davka, je gotovo za krošnjarje koristen in zelo popularen, a vprašanje je, ako je tudi pravičen z ozirom na male trgovce in kramarje, kateri morajo plačevati občutne davke in katerim delajo krošnjari kolikor toliko konkurence. Neverjetno je, da bode tudi gosposka zbornica sprejela tako spremembo in je lahko mogoče, da se s takimi predlogi pokopajo tudi druge ugodne določbe zakona. Ako so si poslanci ribniškega in kočevskega okraja prizadevali, da se doseže ugoden krošnjarski zakon, je bila to njihova dolžnost. Koliko so v resnici dosegli s svojim postopanjem, se danes še ne da določiti. Šusteršič in njegovi učenci in pomagači ali hvaležni otroci, kakor pravi zadnji „Domoljub“, negirajo vsak korak, ki ga je storil Višnikar za krošnjarstvo, ob jednem pa zahtevajo od njega, da glasuje za brzobjavno zaupnico klerikalnemu razgrajacu, ter se kažejo ogor-

čene, da tega ni hotel storiti. G. Višnikar ni mogel postaviti konkretnih predlogov za primerno premembo vladnega in odsekovskega načrta, ker ni bil v državnem zboru v razpravi, dokler je bil on drž. poslanec, pač pa je že leta 1895. v drž. zboru in leta 1901 v deželnem zboru opozarjal krošnjarje in poslance na nevarnost, katera preti našim krošnjarjem, ako se sprejme krošnjarski zakon po vladnem načrtu. Na njegovo posredovanje pri posameznih členih obrtnega odseka in pri vladnem referentu je vendar obrtni odsek leta 1896. sprejel za privilegirane krošnjarje ugodno določbo. Dr. Šusteršič je trdil v nedeljo na shodu v Ribnici, da se vlada pri svojem načrtu ni ozirala na Višnikarjev govor in njegovo resolucijo v deželnem zboru, za katero so glasovali poslanci vseh strank. Temu nasproti konstatujemo, da je bila Višnikarjeva resolucija z dne 17. julija 1901. naperjena ravno zoper državnemu zboru že preje izročeni vladni načrt zakona, da tedaj ni mogla vplivati na sestavo tega načrta. G. Višnikar ni dal tiskati svoje peticije in resolucije in govora o krošnjarstvu zaradi tega, da bi mu „prečastiti“ gospodje votirali zaupnico, tako naiven pač ni bil, ampak edino zaradi tega, da se kolikor mogoče brani zoper laži in obrekovanja „prečastitih“ obrekovalcev. G. župnik Krumpkar je, ako se ne motimo, sam član „politično meteorološkega opozvališča na ribniškem ozemlju“ ter bode lahko potrdil dotičnemu „Slovenčevemu“ poročevalcu, da je še potem tajil Višnikarjevo peticijo, ko jo je imel že tiskano v rokah. „Domoljub“ pa pravi, da nekateri še danes nečesto tega verjeti. Lagalo se bode tedaj še dalje. Mačka ne neha mijavkati, ako se ji tudi stopi na gobec. Liberalci smo skromnega mnenja, da bi bilo bolj pošteno, ako bi se peticija kritikovala, ako je bila slaba, kakor da se jo naravnost taji. Našim meteorologom, ki imajo vedno trezne in brihtne glavičke in dovolj časa, bi ne bilo tako težko, stvarno razmrečariti Višnikarjeve razprave o krošnjarstvu. Ako tega ne store, skle-

pamo, da so prekomod, ali pa da stvarno nimajo ničesar očitati. Star pregovor pravi: kdor laže, tudi krade. Ako že ne drugega, krade svojem bližnjemu čast in poštenje. Sicer se je po novi verzi težko spoznati, kaj je greh in kaj ne, ker je vedno več modernih grehov, kakor bolezni, vendar še vedno mislimo, da je taka tatvina večji greh, kakor ako poreden šolarček oklesti nekoliko nezrelega sadja na tujem drevesu ali pa ako sicer pobožna, a potrebna ženica nakopa nekoliko krompirja na sosedomovi njivi.

Ker sta „Slovenec“ in „Domoljub“ neposredno pred shodom priobčila hujšajoča dopisa iz Ribnice, ker je tudi mali dr. Lampe malo dni preje krošnjaril v novem katoliško izobraževalnem društvu v Ribnici in ker je bila njega visokost sama naznanjena, je bilo vidno, da se klerikalci zopet pripravljajo na „sijajen shod“ v Ribnici, ki se je vršil minolo nedeljo. Naprednjaki niso najmanjše motili tega shoda. Kdor je pa mislil, da se bode zaradi tega in ker se bode govorilo o krošnjarstvu, za katero so liberalci in klerikalci, shod vršil dostojno in brez napadov, se je zelo motil. Dr. Šusteršič je to pot samega sebe prekosil. Nastopil je z njemu lastno nedosežno aroganco, ošabnostjo in samohvalo. Najprvo je surovo, napadel narodne ribniške dame, katere so samo lansko leto nabrale nad 500 K za družbo sv. Cirila in Metoda, za katero se Šusteršič seveda še ni nikoli brigal, ker nič ne nosi. Rekel je, da bi jih pri svojem zadnjem odhodu iz Ribnice na kolodvoru rad poljubil, a ker je bila že tema, ni mogel razločiti, ali so lepe ali grde, ker je ponoči vsaka krava črna! Potem se je spravil na uradnike in posebno surovo na sodnega svetnika Višnikarja, akoravno ni več v politiki ter se je toliko brigal za Šusteršičev shod, kakor za lanski sneg. Rekel je, da je glede krošnjarstva vse doseglo 6 katoliških kranjskih poslancev in da je v državnem zboru grozil, da jim bode kolibo razbil, ako se ne udajo. Takim nevarnim grožnjam so se vdali tudi drugi poslanci in vlada,

ker so se z bali kranjskega lintverna. O g. V. je trdil, da se hvali s tem, da so sedanji vspehi glede krošnjarskega zakona pravzaprav njega zasluge. Da to ni res, je jasno, ker ribniški sodnik vendar ne more iz Ribnice zakouskih načrtov v državnem zboru prenašati. Lahko pa reče, da potrebe ribniških krošnjarjev bolje pozna, da je preje opozoril na nevarnost, katera jim preti nego Šusteršič, in da se je na njegovo inicijativo deželni zbor kranjski soglasno izrekel, da je za obstanek naše domače industrije neobhodno potrebno, da se državnemu zboru že predloženi načrt zakona premeni in našim krošnjarjem ohrani doseganje privilegije. Šusteršič pri vsi svoji surovosti menda vendar ni zaradi tega napadel Višnikarja, ker mu je pot pripravil do sedanjih vspehov, ampak zaradi tega, ker ni hotel glasovati za nasvetovano zaupnico. Čemu zahtevate od njega zahvale in zaupnice? Ako je, kakor pravite, njegova zvezda otemnela, čemu mahate po temi? Otemnela zvezda ne more dati še močnejše svetlobe vašemu meteoru ter mu tudi ne bode odvzela žlindrastih peg. Dr. Šusteršič je odvetnik ter vaju za vsak nastop položiti ekspenzar in zahtevati plačilo. Ako ni denarja, mora priti vsaj zahvala in zaupnica. Š. je sin sodnika-uradnika, kateri je bil odločno nemško liberalnega mišljenja, ter očita uradnikom, da žro ljudski kapital. Poseben gorak je kranjskim sodnikom, ker se ne boje njegovih groženj ter se drže zakonov, ne pa njegovega načela: mundus vult decipi, ergo decipiat. Tudi ne žro zastoj, kakor je on delal pri Minoritih, in danes se bode težko našel sodnik na Kranjskem, ki bi mogel občečati s tem exminoritom.

Šusteršič je svojim vernim natvezal tudi bajko, da so liberalci obljubili, da bodo gradili železnico v Sodražico! Navzoča sodražka občana Drobnič in Pakiž sta se morala vendar smejeti tej neumnosti, katere še sodražski pastirji ne morejo verjeti. Radovedni smo le, za katere kolodvore bi se zjedini zborovalci in ako bi

LISTEK.

Cvetje in osat s kaplanijskega zeljnika.

I.

Adventni čas in adventne spovedi so že, hvala Bogu, za hrbotom, tudi božični prazniki — ko drugi počivajo ter si „ga“ privoščijo, kaplan od samega pridigovanja in drugih opravil ne vé, ali ima še človeško ali kako drugo glavo na svojem častivrednem telesu — so že minuli obenem z žeganjem hiš pred praznikom sv. treh kraljev, ki pa „nese“, tako da si človek končno vendarle malo oddahne. Zdaj čaka še velikonočno izpraševanje mladine, a to ni toli naporno, zlasti ako so dekleta pridna in ne prihajajo praznih rok. Vzame pa se vse. Na eni fari so mi nanosila dekleta povese, da sem iz njega imel 45 vatlov platna; ni-li res — lep božji blagoslov! Koline, na katere semintja tudi kaplana vabijo, pustni krofi, ponekod še boljši kakor tisti od Kirbischa in Zalaznika, se že v božjem imenu

ložje spravijo s tega sveta in tako sem se, nekam pustno razpoložen, napravil na pričujoče pustno pisanje. Ker pa ne vem, koliko bo ugajalo čitateljem »Naroda«, sem se iz previdnosti raje takoj zgasil po svoj honorar pri našem strahuvrednem g. blagajniku. — »Mulier taceat in ecclesia« je obrabljen fraza, ki ni bila nikdar resnična, kuharice imajo po raznih farovžih dokaj vplivno besedo. Za kaplana je seveda najbolje, ako predvsem kakor razsoden vojskovodja pregleda položaj ter se po njem ravna. Jaz sem imel vobče pri kuharicah srečo, a za danes mi je vsplavala iz spominov le sledeča dogodba:

Na fari je bila kuharica že da leč predo zapeljivih let. »Ako me imaš rad, imej rad tudi mojega psa«, pravi neki pregovor; in stara Mica je v istini tudi »štimala« mojega Jazona. Bilo je po zimi in farovške kravice so štedile z mlekom. Farovž je dobival sicer milodare tudi v podobi mleka, a župnik je vendarle naročil kuharici, naj ž njim varčuje. Nekoč sva sedela, župnik in jaz, pri zajutruku. V tem prilomasti v sobo

moj Jazon ter se zadovoljno oblizuje. »Aha, Mica je dala zopet vašemu psu mleka,« je dejal šef. »Pojdiva v kuhinjo, da jo malo podraživa. — »Mica, oj ti nesrečno bablje! Itak imamo malo mleka, in ti ga daješ še psu!« — »O ne, še nikdar ni dobil mleka,« se je rotila Mica. — »Ali odkod ima, lej, bel gobec?« — Ko je bila Mica izpoznavna, da so jo izdali ostanki mleka na Jazonovih mustačih, je žalostno rekla: »Saj sem mu dala svojega.«

Bil sem vselej čislán in priljubljen govornik na prižnici. Nekoč sem v veseli tovaršiji stavljal za par litrov vina z učiteljem-organistom, da zapojem na prižnici klafarsko pesem, ne da bi s tem pohujšal ljudi. Prav! Učitelj in jury sedé v nedeljo na koru. Prišel sem pridigovati, kako med ljudstvom izginjajo stari dobri časi in lepe slovanske šege. »V prejšnjih časih«, sem dejal, »kadar so šla zvečer dekleta po delu iz vinogradov na dom, je milo odmevala po našem kraju Marijina pesem: »Lepa si, lepa si, roža Marija« in kako ganljiva je to »viža« (tukaj sem zapel prvo vrsto)! Ali zdaj? Žalibog,

da je ljudstvo čimdalje slabše. Pred kratkim sem se šel na večer izprehajati, ko začujem, kako se potoma derejo s svojimi hripavimi glasovi fantje in dekleta ter popevajo klafarsko pesem: »Pridi, pridi fantič moj, pridi k meni ti nocoj.« (tukaj sem jo zopet zapel, iz oči so mi švigali bliski »svete jeze«). Toda, pravim vam, da za to kazni ne mine. »Ta gori (in pokazal sem na učitelja za orgljami) bo enkrat vse to plačal.« — In zvečer je moral plačati.

Da sem učil škofa pridige, bi malo kdo veroval, a ljudstvo si to pripoveduje. Na neki moji fari ob mejah škofije je bilo posvečenje cerkve, in milostivi vladika je pridigoval ob tej priliki, kako je močno cerkveno ozidje znamenje in podoba trdne krščanske vere, zvonik, ki je nekako prst, kažeči proti nebesom, naši pravi domovini, podoba krščanskega upanja in altar znamenje ljubezni. Ko sem bil premeščen precej daleč od tistega kraja, sem šel nekoč s procesijo v sosedno romarsko cerkev, kjer je bilo tudi iz drugih far veliko ljudi in procesij. Za pridigo sem porabil malodane dobe-

sedno škofovo lepo pridigo, saj iz one prve fare itak tam ni bilo nikogar. A kaj je hotelo naključje! Kmalu potem je škof v bližini posvečeval drugo cerkev ter zopet govoril o veri, upanju in ljubezni primerjajoč jih cerkvi. — »A — to smo že slišali od N.-skega kaplana na božji poti«, — so dejali ljudje.

Nekoč je prišla k meni kmetica ter za goldinar »najela mašo« na čast sv. Antonu Padovanskemu, da njen mož dobi nazaj 150 gld., ki jih je izgubil na sejmju. »Ali ravno ta goldinar morate dati v mašne bukve, kadar boste opravljali to mašo, sicer se denar ne vrne.« Ničesar nisem opravil, da je to praznoverstvo; končno sem dejal, da bom že prav storil. Ko pa sem srečal Martnjaka, njenega moža, ter ga pomiloval, mi je ta zaupljivo rekel: »Eh, to je bilo drugače! Vam to povém. Ko sem prodal volé, smo sedli h kvartam in jaz sem ves denar zakvartal. Svoji »habi« vendar nisem smel povedati resnice, ko sem prišel suh domov. — No, sem si mislil, če je tako, potem bi bil tudi čudodelni sv. Anton v zadregi, kako najti in vrniti denar.

ribniški kimovei, potem Ilovača, Dane, Goriča, Nemška in Gorenja vas glasovali za to, da se kolodvor iz Ribnice preloži na otaviško gmajno, Poljanci pa za to, da se orteneška postaja premesti v Žlebič? Ako nekaterim Ribničanom in vasem okoli Ribnice niso po volji uradniki, kateri porabijo svoje plače večinoma doma, lahko zahtevajo, da se uradi preselje n. pr. v Sodražico, kjer se jih gotovo ne bodo branili. Železnica koristi v prvi vrsti kmetom, posebno pa lastnikom gozdov. Kmetje ob železnici naj izračunajo, koliko so bili njihovi gozdi vredni pred železnico in koliko so vredni sedaj?

Pridite v Celje!

Iz slovensko-narodnega stališča je nujno zeleči, da se v Celju čim dalje bolj ojači slovenska posest in da se tam množi slovenski življenj. Zato naj bi vsak zaveden Slovenec po svojih močeh deloval v tem smislu. Sledeče vrstice naj se smatrajo kot nujen poziv k takemu delovanju, naslovljen na vse, katerim je blagor slovenskega plemenca na Štajerskem in posredno ojačenje naroda kot celote pri sre.

Koliko slovenskih rodbin, umirovljenih uradnikov in drugih zasebnikov živi v tujih mestih, ki bi se lahko naselili v Celju! Naj bi storili vsaj poskus in prišli semkaj vsaj spoznavat tukajšnje razmere. Gotovo bi se marsikdo odločil stalno v Celju ostati. Izprevidel bi kmalu, da bi mu Celje ponujalo toliko ugodnosti kakor menda malokatero mesto. Vseled zavesti, da se z vsakim prirastkom v številu slovenske misleči tukajšnjih prebivalcev bliža narodni politični program štajerskih Slovencev uresničenju, vsled te prijetne zavesti odločil bi se marsikdo za Celje, ako bi se tudi moral odločiti kakšni dosedanjim ugodnosti, katero mu ponujajo druga mesta. Naš poziv velja torej v prvi vrsti vsem onim, ki imajo zveze s Slovenci ali tudi drugimi Slovani, kateri bi se dali pridobiti za navedeno idejo. Vsaka posamezna pridobitev te vrste bila bi neprecenljiva važnosti. To lahko vsakdo uvidi!

Poštenim narodnim obrtnikom in vsem, ki imajo poleg trdnega značaja tudi dovolj podjetnega duha, velja naš tukajšnji poziv v drugi vrsti. Pridite v Celje! V Celju si že mnogo spretnih obrtnikov lahko zagotovijo lepo eksistenco. Velik del Spodnjega Štajerskega, in sicer najimovitejše pokrajine stremijo v prometnih in tudi administrativnih zadevah v Celje, ves promet iz bogate Savinjske doline steka se v Celje. Kmalu bode gotova železniška proga, ki bode čez Rogatec, Šmarje in Grobelno spojila hrvaško ozemlje z južno železnico, ob kateri leži Celje. Zagotovljena je proga, ki bode pod enotno upravo služila prometnim nalogam, začeni v Celju, vedla do koroške meje pri Spodnjem Dravogradu, in nič manjšega pomena ne bode proga, ki se namerava graditi iz Savinjske doline v Kamnik. Kratkoma,

Celje ima v gospodarskem oziru lepo bodočnost in zato se ponuja zlasti slovenski obrti in slovenski podjetnosti lepa prilika za uspešno tekmovalnost.

V tem Celju je pa na krmlu doslej klika, ki se ne le noče zavedati te važnosti Celja za razvoj in napredek v gospodarskih in kulturnih zadevah prebivalstva celga Spodnjega Štajerskega, nasprotno, ta klika goji besno sovraštvo do prebivalstva, od katerega živi. Nemčurško celjsko prebivalstvo je v zadnjih letih počelo zoper slovenstvo toliko sovražnih činov in poskusov, da je proslulo vsled istih daleč po svetu. Ti mešanici ljudij, ki nemški ne zna in slovenski noče znati, na ljubav trudi se vse avstrijsko germanstvo, da oropa Slovence celjske slovenske gimnazije ter isto zatire ali pa vsaj porine iz mesta. Zoper vsa načela časti in sebespoštovanja bi ravnali Slovenci, ako bi te ljudi še nadalje podpirali, kakor so jih doslej kot obrtnike. Dasiravno se v odgovor na sovražnosti iz nemčurske strani v zadnjih letih ustanovilo tu v Celju veliko število obrtnij, ki so pripravile že nekaj narodnih izdajev v konkurs, vendar se ta proces vrši še prepočasno. Zato vabimo še več spretnih slovenskih mož v Celje, da ustanove tu svoje obrti, da se prebivalstvo osamosvoji od nemčurških izdajev.

Še enkrat pa povdarjamo, da si želimo in da obetamo lepo bodočnost le sposobnim in značajnim obrtnikom, ki bi prišli v Celje. Ljudi, ki bi zlorabili geslo „svoji k svojim“, in ki bi z navideznim narodnjaštvom zakrivali svojo lenobo in svojo nezrelost in trgovsko nesposobnost, takih si ne želimo in takim ne bomo nikdar sli na roko. Naši obrtniki morajo, če hočejo, da bomo jim sli na roko, v svoji strokovni dospelosti ne le dosežati obrtnike iz vrst nemčurjev, ampak jih kolikor možno še nadkriljevati. Taki delavniki morajo našli bode pa zmiraj v narodnih vrstah nesebično oporo. Obenem pa, kakor omenjeno, stavimo pogoj, da naši ljudje morajo biti tudi značajni možje. Ljudij, ki bi samo dotlej bili Slovenci, dokler bi jim mi na noge pomagali, pozneje pa postali odpadniki, takih imamo dovolj, takih ne potrebujemo.

Tudi družabnih razmer celjskih moramo se dotakniti ob ti priliki, da svet ne bode mislil, da celjski Slovenci žive v kaki babilonski sužnosti. Celje ima dva izmed najmočnejših slovenskih denarnih zavodov, južnoštajersko hranilnico in posojilnico. V Celju deluje krepko delavsko podporno in obrtno in trgovsko društvo. Za razvedrilo in zabavo skrbi Sokol, tennis-klub, drsalski in kolesarski klub in planinsko društvo. V pevskih uprizoritvah tekmujejo dve pevski društvi in celjski Slovenci vzdržujejo lastno narodno godbo, kakršne doslej še mnogo večja mesta ne morejo vzdržati pri življenju. Ni nedelje, da bi ne bila na dnevnem redu v elegantnem „Narodnem domu“ gledališka predstava, ples, koncert ali kaka druga prireditev. Splošno je tudi znano, da je obhajanje med narodnimi rodbinami, koje se množe

od leta do leta, malokje tako pristržno kakor v Celju. Z eno besedo, kdor pride v Celje, ne bode mu dolgčas in čim večje krdele naših narodnih rodbin, tem več bode se jim v družabnem oziru moglo ponuditi.

Upam, da ni treba nadalje govoriti in da vsakdo, kdor ima dobro voljo, razume dosedanje izvajanje in da bode marsikdo istemu pritrtil. Celjsko politično društvo „Naprej“, obrtno in delavsko in druga tukajšnja narodna društva in tudi posamezni narodnjaki, ki so v tem oziru doslej že toliko storili, šli bodo gotovo vsakomur na roko s svetom in dejanjem, kdorkoli bi želel informacij in pomoči. Vsi Slovenci naj bi pa združili svoje sile v ojačenje slovenske posesti in okrepitev slovenskega življa v Celju. Vzgled naj bi nam bili Čehi v znanem mestu Budjevicah, kamor je bivši češki poslanec dr. Zátka sam v teku 30 let pomagal naseliti 600 narodnih rodbin, vsled česar bode to veliko mesto gotovo kmalu postalo češko. Vsakomur, kdor hoče in more za Celje kaj storiti, kličem v bodrilo v spomin besede, katere je pisal veliki Slovan Strossmayer, ko je pristopil kot ustanovnik celjskemu dijaškemu domu: „Pravo imate, šta čuvate Celje za Slavjanstvo ko oko u glavi.“

Dr. V. K—c.

Nasilna madjarizacija.

Starosta ogrskih Slovakov, Pavel Mudroň, je obelodanil v turčinskih »Nar. Novinah« dva temeljita članka o nasilni madjarizaciji Slovakov. Pisec dokazuje, da je do leta 1832. v ogrski kraljevini vladala latinščina kot uradni jezik, a o narodnostnih prepričanjih se tedaj ni bilo pojma. Do one dobe, tedaj celih 900 let, je vladala na Ogrskem popolna jezikovna enakopravnost.

Vse narodnosti so se bojevale složno za svobodo domovine in nobena si ni prilastovala nadvlade nad drugo. Slovaški jezik je bil potem takem do leta 1832. popolnoma enakopraven z madjarskim, in ko se je posvetovalo, kateri jezik naj bi po odpravljeni latinščini uradni jezik na Ogrskem, je nastopil Fr. Justh, oče sedanjega ultramadžarskega velikega župana, na javnem shodu predlogom, naj bi se slovaščina proglasila za uradni jezik na Ogrskem.

Večinoma celokupno zapadno ogrsko plemstvo je tačas namreč govorilo slovaški jezik, a madjarščine niti ni razumelo, ker je v uradu bilo slišati le latinščino. Toda Justhov predlog je propadel in uradnim jezikom se je proglasila madjarščina.

Mudroň pravi: »Nič nimamo proti madjarščini kot uradnemu jeziku, a omeji se naj, kakor se je omejila svoječasno latinščina«, t. j. naj vlada v uradih, a naj ne izpodriva nobenega drugega deželnega jezika. Še grof Szechenyi (Sečenj) je

učil, naj se ne zatira nobena narodnost, temu naj se vsem pusti po svoje delovati za procvit domovine. Geslo pomadžarenje je izdal prvi Kossuth, katerega je pekla vest odpadništva, ker je bil sam rodom Slovak. Njegovo delo prenašajo današnje ogrske vlade do neznosnosti, naprej na srednje šole, a sedanji naučni minister Wlassics (Vlašić) ga je prenesel celo na ljudske šole ter je ukazal, da se mora v slovaških ljudskih šolah učiti po 24 ur na teden v madjarščini in le 2 uri v materinem jeziku.

Pisatelj dokazuje nadalje, da je v trenčinski veliki županiji dovolj Slovakov, ki govorijo angleško, nemško, italijansko itd., le madjarščine jim ni nikdar v življenju potreba, ker gredo za zaslužkom izven domovine.

Končno konstatujemo, česar pisatelj sicer ne pove, da bi bil slovaški jezik že zdavno izginil, ako bi bili Slovaki katoličani. Le tam, kjer so Slovaki protestanti, ohranili so si svoj jezik po cerkvah in duhovnikih, dočim so katoliški duhovniki povsod, bodisi pri Slovakah, Švabih in Srbih najstrastnejši madjarski agitatorji, kajti katoliški duhovniki so — brezdomovinci.

Dnevni red državnega zbora.

Prvotni dnevni red se je nastopno spremenil: 1. Prvo branje vladne predloge o sladkorni pogodbi, kakršna se je sklenila 5. marca 1902 v Bruslju in določbe o obdačenju sladkorja. 2. Prvo branje nove vojne predloge. 3. Prvo branje o finančnem zakonu in državnem proračunu za leto 1903. 4. Prvo branje o tiskovnem zakonu. Bruseljsko sladkorno konvencijo so hoteli imeti Čehi v razpravo že meseca decembra 1902 in ker je tedaj vlada uverjena, da se ji ne bodo delale ovire, postavila jo je na prvo mesto. Tudi vojni predlogi večina čeških strank ne bo nasprotovala. Ne ve se še pa, ali pride ta predloga rednim parlamentarnim putem v razpravo ali pa potom nujnih predlogov. Bolj kočljiva za vlado je točka o budgetu, ki je že tri mesece na dnevnem redu. Bati se je, da jo bodo nujni predlogi še nadalje odirali. Razprava o budgetu pa bo potrebovala vsekakor par tednov. Na dnevni red pa pride še tekom tega meseca prvo branje nagodbe, dasi za sedaj še ni postavljeno na dnevni red. Pri tej točki se napovedujejo od raznih strank najhujši boji.

Angleški protest v za-devi Dardanel.

Za evropsko politiko je bilo svoječasno zelo važno vprašanje v orientalski politiki o takozvani morski ožini pred Črnim morjem ali o

Dardanelih. Štirikrat med letom 1841 in 1878 je bilo to vprašanje povod pogodbam med evropskimi veleilami. Pozneje se je to vprašanje skoraj popolnoma pozabilo, ker je prišlo ob svojo aktualnost. A sedaj, ko je balkansko vprašanje med Avstro Ogrsko in Rusijo oživel, vsled potovanja grofa Lambsdorffa, se je tudi Anglija spomnila svojih pravic na Izohodu ter porabila priliko, ker je Turčija dovolila štirim ruskim neoboroženim ladjam prehod skozi Dardanele, da je vložila odločni protest proti temu. Značilno je, da se angleško časopisje zelo ostro obrača tudi proti Nemčiji dolžeč jo, da je sodelovala, da je Turčija dala Rusiji to dovoljenje. In že se grozi Nemčiji, da se lahko zaradi tega Anglija nad njo maščuje pri skupni akciji, ki jo imata v Venezueli. Ker pa ni misliti, da bi se katera druga velelila pridružila angleškemu protestu, bo pač ostal ta le na papirju. Francoska se gotovo ne bo hotela zameriti Rusiji. Še manj pa je kaj takega mogoče pričakovati od Avstro Ogrske, ki je baš sedaj bolj kot kdaj prej povezana z Rusijo. Tudi nima Avstro Ogrska neposrednih interesov na morju, temuč na suhem na Balkanu. Končno pa mora tudi Anglija spoznati, da nima za rusko prodiranje od morja nobenega odločilnega pomena ali so ji odprta vrata Dardanel ali ne. To je odločevalo pač nekaj, a odkar sta ji na razpolago obe pristanišči samosvoje bolgarske države, pa ima i tu vstop v Črno morje in od tam v Sredozemsko. Angleški protest je temveč smatrati tako, da je hotela Anglija le opozoriti države, ki se bavijo sedaj z macedonskim vprašanjem, da je tudi ona tu, ki ima po starih pogodbah še vedno besedo v orientni politiki.

Politične vesti.

— Nadvojvoda Fran Ferdinand je začel posegati v najvažnejše politično delo. Ravno kar se poroča, da deluje prestolonaslednik sicer na tihem, toda z veliko gorečnostjo za pomirjenje med Nemci in Čehi ter se je baje izrazil: »Prevzel sem naloge, da napravim že enkrat red v Avstriji!« Med božičnimi počitnicami je sprejel na svojem gradu Konopištu več odličnih poslancev ter jih gostil, a pri tem se z njimi razgovarjal o jezikovnih zadevah. Zadnje dni pa je sprejel na Dunaju tudi več voditeljev nemških strank.

— Industrijski svet se je sestel danes na Dunaju, da se bavi z vladnim zakonskim načrtom glede varstva zoper umazano konkurenco. Poročevalec Regenbart bo stavil predlog, naprositi trgovinsko ministrstvo, da izdela nov zakonski načrt, ker dosedanj ne odgovarja željam in potrebam industrije in trgovine.

Dalje v prilogi.

Anton Stöckl.

(Konec.)

V prvo dobo omenjenega stremjenja sega delovanje Antona Stöckla. Tedanje razmere so bile pretesne in radi tega se idealni in daroviti Stöckl ni mogel razviti po svoji sposobnosti. Srečnejši pa je vendar bil nego Hajdrih. Mladi in šibki Hajdrih si ni mogel ustanoviti obstoja v Ljubljani. Bil je nekaj časa pevec in učitelj zbornskega petja (1868.—1871). Tako se je izgubil mlad talent. Stöcklu je bil oče učitelj v Ljubljani; sin si je izbral očetov poklic. Postal je učitelj, ali mladi Stöckl ni bil za učitelja. Glasbeni dar ga je gnal in vabil v hram umetnosti. V Ljubljani je tudi to lahko dosegel. Obiskoval je glasbeno šolo in je koj stopil v javnost. Mladenički vidimo, kako nastopa v stari čitalnici in kako kot še ne dvajsetletni kapelnik oduševljeno vodi predstave »Dramatičnega društva« (1869.—1877.). Krepko se je razvijal, mnogo je storil v osmih letih, ali pri nas ni mogel ostati. Kakor sem rekel, v starem deželni gledališču nismo smeli igrati, deželni odbor (nemški takrat) nam je bil neprijazen,

nastale so krize na vseh koncih, »Dramatično društvo« se je zamočilo v hude denarne zadrege in ni moglo plačevati igralcev. Slovenski oder je bil osirotel, bil je prazen, a prazen oder ne potrebuje kapelnika. Tudi Anton Stöckl je prijel za popotno palico in je zapustil Ljubljano. Šel je iskat sreče v Zagreb.

V Zagrebu so bile razmere mlademu glasbeniku dokaj ugodnejše in milejše. Tu je osnoval glasbeno šolo, katera je lepo uspevala in bila na dobrem glasu. Hrvati so hitro spoznali njegove zmožnosti in tako je postal učitelj na narodnem deželni glasbenem zavodu v Zagrebu. Na tem zavodu je služboval do konca dni. Izza Zajca je bil vodja zavodskih koncertov. Službovanje na deželni zavodu ni mu radi jezika delalo težav, ker mu ni bilo treba znati hrvaški. Kakor doma pri očetu, tako je tudi na deželni zavodu zagrebskem, ki se je imenoval »narodni«, vladala nemščina. Šele profesor Vekoslav Klaić, letošnji vseučiliški rektor, preustroji je zavod; nemščina se je morala umakniti hrvaščini, a kajkavec Stöckl se je moral priučiti

štokavščini. Onkraj in takraj Sotle borba proti nemščini.

Anton Stöckl ostane Hrvatom v hvaležnem spominu. Sicer ni bil skladatelj, kateri bi nam ostavil velika dela, četudi je mnogo skladal, ali bil je učitelj, bil je več odgojitelj, kateri je odgojil Hrvatom lepo vrsto izvrstnih glasbenikov. Kjer je videl talent, tam je zastavil vse svoje učiteljske moči.

Skladal je največ v svojih mladih letih. Tako mu je iz prve dobe krasen kvintour, za katero skladbo je dobil nagrado na Dunaju. Mnogim skladbam ne vemo danes imena skladateljevega. Stöckl je bil podoben narodnemu pevcu, kateri je prvi zlagal in pel pesmi, in ko je umrl, peli so potomci pesem, a pozabili so umetnika ustvaritelja. Bil je skromen, mnogokrat preskromen. Njegove skladbe so se prepisavale, a pri tem se je izpuščalo ime skladatelja. Zelo značilno je, kar nam pripoveduje njegov prijatelj, namreč kako je nastal naprev pesmi, katera je pri nas zelo znana in priljubljena. Bilo je v Celju ali v Ljubljani, tako pripoveduje Stöcklov prijatelj v »Obzoru«. Mladi Stöckl je nekega večera sedel s tremi

prijatelji v gostilni. Ko so mladi prijatelji sedeli in pili, stopi v gostilno nov gost. Bil je to njih prijatelj, ki je prinesel in pokazal Stöcklu tiskano besedilo pesmi: »Da te ljubim, ti je znano«. Stöckl je bil takrat zaljubljen in hajd k drugi mizi, začne pisati in v četrte ure je bil napev gotov. Vsi so bili dobri pevci, napev je bil lep in zapeli so pesem: »Da te ljubim, ti je znano«. Izza tega je prošlo nekaj let. Stöckl je zapustil naše kraje in je živel v Zagrebu. Tu mu nekega dne naleti v roke tiskana skladba omenjene pesmi, ali kako se je začudil, ko je videl, da na skladbi ni bilo označeno njegovo ime, nego ime enega od one četvorice prijateljev, ki so pred leti sedeli z njim v gostilnici in pili njegovo pesem.

Idealno navdahnjeni možje imajo svojstvo, da ustvarjajo lepo radi lepote same. Tako tudi Anton Stöckl ni nikdar mislil nase. Umetnost mu je bila vse, v njej je on živel, v njej je nahajal zaščutenje. Mnogo ljubezni je moral imeti za slovensko gledališče, ker je povsod pomagal. Gotovo se vsega še sam ni spominjal, kar je nekaj ustvaril. Najboljše delo mu je »Čarovnica«, to je komična ope-

reta; besede so od J. Aleševca, a glasba od Antona Stöckla. Sam je mislil, da mu je ta opereta najboljšo delo. »Čarovnica« je bila svoj čas zelo priljubljena na slovenskem oderu in Stöckl bi jo bil še nedavno rad videl na zagrebskem oderu. Morda bi se to zgodilo, ali v tem času je prenehala opera v Zagrebu in tako ni moglo biti več govora o uprizoritvi opere. Koliko je Anton Stöckl v nas sploh instrumentoval, tega ni moči dognati, ker se je mnogo stvari porazgubilo. Kjer je bilo treba sekirice, klicali so Stöckla. Mlad je bil in oduševljen za glasbeno umetnost, Bog mu je dal potrebnega daru obilo, in ravno tak mož je bil največja dobrota društva, katero je potrebovalo skladatelja in kapelnika. Tako je preskrbel instrumentacijo veseloigri »Strehar« in spisal godbo Aleševčevi igri »Dimež, strah kranjske dečele«. Nadalje je spisal naprave Ogrinčevigli »Kje je meja?« potem godbo Jacobsonovi burki »Hišina«, Gruberjevi narodni igri s petjem »Cerkvenodolski župniki«, Goldonijevemu jednotejanju »Dva gospoda pa jeden sluga«, Kaiserjevi igri »Cigan« in Nestrojevi

— Izvršilni odsek češke klerikalne stranke je imel včeraj shod v Brnu pod predsedstvom posl. Hrubana. Sprejela se je resolucija, v kateri so se vladni spravniki načrti glede Moravske označili za nezadostne ter se izreklo obžalovanje, da se pri sedajšnjih spravnih konferencah ni oziralo tudi na Šlezijo.

— Ogrski ministrski predsednik pl. Szell bo baje povišan v grofovski stan v zahvalo, da je dognal pogodbo. Na Kossuthovo včerajšnje interpelacijo je Szell nadalje odgovoril, da jamči s svojo moško besedo, da sklenjena pogodba ne postane preje zakon, preden ne dobe Ogrski vsa jamstva, kakršna zahteva zase tudi avstrijska polovica.

— Vsenemci Schönerejeve stranke so imeli predvčeršnjem shod na Dunaju. Berger je naznanil, da začne s 1. aprilom t. l. izhajati novi vsenemski dnevnik pod imenom »nepodkupljiv časopis«. Schönere je ostro napadal one nemške stranke, ki so se udeležile spravnih konferenc, dočim je Stein grajal vladno zaradi sklenjene pogodbe z Ogrsko.

— Grški prestolonaslednik je obiskal nedavno s soprogo Kreto, kjer so ju krščanski prebivalci pozdravljali kot svoja prihodnja vladarja. Predstojnik Pfarciakakis jima je izročil spomenico ter rekel v svojem nagovoru, da je obisk dobrega pomena za izpolnitev vročih, stoletnih želj krščanskega prebivalstva. Prestolonaslednik je odgovarjal zelo rezervirano, vendar so v Carigradu zlovoljni zaradi njegovega obiska.

— Španski anarhisti so se hoteli maščevati zaradi izгона svojih somišljenikov iz Argentine ter so postavili pri gledališču v Sarriji, kjer bi bil imel argentinski podpredsednik Costa prisostvovati večerni predstavi, dve veliki bombi. Policija je vendar še pravočasno bombi našla, na kar je Costa brž zbežal iz nevarne Španije.

— Za enakopravnost črncev v Ameriki so imeli te dni vsi senatorji in poslanci južnih držav shod v Washingtonu ter sklenili, da ne odnehajo s svojo tirjatvijo, dokler se v vse urade ne sprejmejo tudi črni uradniki. Roosevelt je pripravljen tej zahtevi ugoditi, ker zaupa svojemu dobremu prijatelju, vseučiliščnemu prof. Brookeju, ki je tudi zamorec.

— Venezolanski predsednik Castro je sprejel pogoje Nemčije, Anglije in Italije ter poveril ameriškega poslanika Bowena, da ga zastopa pri tozadevni konferenci v Washingtonu. Mirovno sodišče v Haagu se tedaj ne pozove na intervencijo.

— Nova revolucija grozi napočiti v državi Honduras, kjer se predsednik republike Sierra brani odati posle novoizvoljenemu pred-

niku Bonilli. Bonilla čaka na otoku Amapala ter je dobro oborožen.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. januarja.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek 13. t. m. ob petih pop. sejo. Na dnevnem redu so med drugim poročila o prošnji podpornega društva »Husov fond« v Pragi za prispevek; o zamenjavi mestnega sveta v Jenkovih ulicah s svetom Adolfa Hauptmanna v Japljevih ulicah; o pritožbi »Kranjske industrijske družbe«, v zadevi mestnih doklad; o ponudbah za dovažanje gramoza; o nadzorstvu pri gradnji kanalov; o nakupu sveta Marije Rodičeve za uravnajo Zaloške ceste in Stare poti; o prošnji otroškega vrtea pri Uršulinkah za podporo; o porabi dotacije šole na Karolinski zemlji; o nasvetu mestnega šolskega sveta glede nakupa Prešernove slike za mestne šole; o prošnji vodstva III. mestne deške petrazrednice za dovolitev izredne podpore; o prošnji Ludwiga in Josipine Počivavnikov za odpis vodarine; o stanju višje dekliške šole; o proračunu mestne elektrarne za l. 1903; o proračunu užitninskega zakupa.

— **To je torej uspeh!** Leta in leta se Hrvatje v Istri in v Dalmaciji zavzemajo za glagolico in za slovensko bogoslužje v katoliških cerkvah. Neštevilo krat so dokazovali in tudi dokazali, da je bil hrvatskemu narodu dan privilegij, imeti slovensko bogoslužje in vse njih prizadevanje je merilo na to, da postane ves hrvatski narod, zlasti v celi Istri in Dalmaciji, deležen te pravice. Sedaj pa naznanja zadarski »Narodni List«, da je izšel papeški dekret, s katerim se določa, da je glagolica samo privilegij posameznih cerkva, nikakor pa ne privilegij celega hrvatskega naroda, kaj še vseh katoliških Jugoslovancev. Glasom tega dekreta se sme glagolico rabiti samo v onih cerkvah, v katerih se je rabila zadnjih trideset let nepretrgoma, drugod pa nikjer! Ker se je tekom let raba glagolice v mnogih cerkvah odpravila, je sedaj le najmanjši del istrskih in dalmatinskih cerkva opravičen rabiti glagolico. V mnogih krajih so zopet duhovniki za nekaj časa ustavili slovensko bogoslužje, a tudi tam jmu bo konec, če se je to zgodilo v zadnjih tridesetih letih. Ako se papeški dekret strogo izvrši — in kakor se kaže, imata ta namen zlasti tržaški škof Nagl in poreško-puljski škof Flapp — potem bo raba glagolice skrajno omejena in bo sčasoma lahko popolnoma ponehala. To je torej uspeh velikega napora Hrvatov za

svojo pravico! Vzlic temu smo prepričani, da jim tudi to ne odpre oči, kakor jim jih ni odprla Stadlerjeva afera sv. Jerolima.

— **„Galerija“ v selškem občinskem zastopu** je nova prikazen v slovenski javnosti. »Slovenec« namreč poroča, da je župan v Selcih sklical sejo občinskega odbora. Ta seja je pa bila razgnana po odnodni klerikalni galeriji. To se pravi: selški popi so najeli kako pijano tolpo, ta je vdrla v občinsko sejo ter jo razgnala. Ta šala »Slovencu« velikansko dopade in svetu jo je objavil v posebni brzojavki. Tu se vidi, kako neumneži sedé v redakciji škofovega lista! Mesto da bi kaj takega previdno zmolčali, pa obešajo zadevo na svoj doneči zvon. Stvar sama na sebi pa ni šala! Še tega se nam manjka, da bodo pijani klerikalci razbijali občinske seje ter tako upeljavali v deželo popolno anarhijo. Mi vprašamo vladu, ali velja za Selcedeveto poglavje kazenskega zakona ali ne? Za odgovor prosimo z vso ponižnostjo, pa tudi z vso odločnostjo!

— **„Slovenčev“ poštenjstvo.** V uredništvu »Slovenca« sedé sami doktorji sv. pisma, po- božni možje, ki razvijajo po svoji papirni kloaki, ki se ji pravi »Slovenec«, cele bariglje poštenosti in moralnosti. A ti katoliški žurnalisti se držé Liguorijeve morale za-se, za druge pa zahtevajo vse kaj več. Pred kratkim so zopet skušali obizgati z gnojnico mestni magistrat in župana. Izmislili so si namreč prav debelo in neumno laž, v kateri naj bi igral neki sluga glavno ulogo. Laži ni verjel nihče v Ljubljani in se je vsa »Slovenčeva« storija izkazala kot izmišljotina. G. Iv. Kavčič je poslal šef uredniku dr. Častnabeseda pravilen popravek, a Liguorijanci v »Slovenčevem« uredništvu nimajo toliko poštenosti, da bi dali nesramno napadenemu magistratu nemu uslužbencu, ki je docela nedolžen in bi mogel trpeti škodo, za doščenje. Krasti drugim pošteno ime, v tem so pač mojstri!

— **Visokemu c. kr. dežel-nemu šolskemu svetu v predvarek.** Piše se nam: Polž, ki je baje sedem let lezel črez prelaz, in dospel do vrha, padel je na tla in milo vzdihnil: Naglost ni dobra! Tudi naš c. kr. deželni šolski svet posnema, vsaj v nekaterih zadevah, omenjenega polža. Več učiteljskih prošenj za petletnice leži pri dežel-nem šolskem svetu nerešenih že prav blizu enega leta in čakajo zaman odrešenje, učitelji pa — denarja. Saj škofova zastopnika bi morala vedeti in svoje sodeluge v deželnem šolskem svetu podučiti, kak greh da je, če se komu zaslužek zadržuje! Mi učitelji svoj borni zaslužek vsaj

dosti krvavo zaslužimo, a vi ga nam po preteku skoraj enega leta ne nakažete!? — Učitelj.

— **Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug** naznanja, da se bodo predavanja, katera priredi po dogovoru z odborom zveze ravnatelj umetne-obrtne strokovne šole v Ljubljani, gospod Ivan Šubic, v četrtek dne 15. t. m. Predavanja so namenjena obrtnikom in bodo obsegala, popis motorjev, ki so važni za malega obrtnika (električni motor, plinov motor in parni stroj). Predavanja se bodo vršila vsak četrtek od 8—9 uri zvečer v šolskih prostorih umetno-obrtne strokovne šole (Staritrq, Zatiški dvorec, I. nadstropje). Vstop je vsakemu prost in se pričakuje mnogobrojne udeležbe, zlasti onih obrtnikov, kateri delajo ali nameravajo delati z motorji.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo, sta dve predstavi. Popoldne ob polu treh velika drama iz Neronovih časov: »Quo vadis?« kot ljudska predstava pri znižanih cenah, zvečer ob polu osmih pa zadnjič v sezoni priljubljena Albinijeva opera »Maričon«, v kateri nastopijo vse operne moči in gospodična Kreisova. — V torek dne 12. t. m. vprižori se prvič v sezoni Gounodova velika opera »Faust«. Drama študira noviteti »Poskusni kandidat« in »Morska deklica«.

— **Slovensko gledališče.** Predpust je nastopil svojo kratko vladanje in tudi gledališki repertoar se mora podrežati njegovemu žezlu. In pravcato predpustno burko smo imeli sinoči: »Anatolov dvojniki«. Ta burka ima pač vse vrline Hennequinove in Duvalove gledališke tehnike, brzotekoč dialog, komične situacije se podé druga za drugo in dovtipov — dobrih, finih, slabih in celo jako robatih — se ne manjka v nobenem prizoru. Burka je dosegla na pariških odrih senzacionalen vspeh, igra se po vseh večjih in manjših nemških odrih, igra se na Dunaju dan na dan in v Zagrebu je imela prav v mesecu decembru zaporedoma več razprodani hiš. Za predpustno dobo, ko se hočejo gledališki posetniki le dobro zabavati in od srca smejeti, je »Anatolov dvojniki« naravnost najprimernejša igra. Z literarnega stališča kritikovati jo, bi bilo prav tako smešno, kakor ob kupletih rožljati s paragrafom kontrapunkta in estetike. Ta burka hoče le razveseljevati, in ta namen dosega povsod, tudi pri nas. Burka zahteva najhitrejšega tempa, najživahnejše igre, jedernoizpreminjajočih se prizorov. To ni lahka zahteva! Sinoči pa se je vztrajalo tej zahtevi v obče prav dobro, kar je nemala zasluga gospe Danilove, ki je prevzela ulogo gđe. Kreisove šele včeraj opoldne in se je naučila

vendarle toliko, da dejanja ni nikjer zadrževala. Igrala je sploh prav pri-kupljivo ter ji gre polno priznanje. G. Boleška se je za svojo veliko in naporno ulogo pošteno trudil ter sém ter tja komiko še preveč pod-črtaval, kar je dalo nekaterim pri-zorom malce nedelikatno značaj. Vendar gre g. Boleški, ki je bil agilen kakor jegulja ter je znal svojo ulogo izvrstno, pohvala, dasi želimo, da bi njegova pregorena obleka ne imela toliko neumestnih zaplat. Vse-skoz izvrsten Gaston je bil gospod Lier; njegov suhi humor in nje-gove nepretrirane kretnje so v istini komične. G. Nučič se je sinoči prvič poskusil v ljubimski ulogi in prav zadoščal. Upamo, da bo vztrajno napredoval. Gospa Dragutinovi-čeva je polkovnico v maski, glasu in kretnjah prav dobro izražala ter se za komične starke izvrstno kvalificirala. Gđe. Ruckova je igrala prebrisano in bistroumno zakonsko tiranko živo in elegantno. Finointri-gantovske uloge izraža vselej z naj-skrbnejše premišljenimi detajli. Gosp. Perdan je vobče zadoščal, dasi se mu zapleta jezik in mu uhajajo lo-kalizmi in nemčizmi. Žal, da o g. Verovšku ne moremo zapisati niti ene ugodne besede. Igral je — re-žiser! — svojo ulogo prav začetni- niško in diletantovsko. Ta igralec greši pač na svojo popularnost, ki si jo je pridobil z nekaterimi narodnimi komičnimi tipi, napredka pa ne opa-žamo že dolgo nobenega. Spričo njegove priznane nadarjenosti mo-ramo to le obžalovati. Burka je vzlic temu tudi na našem odru dosegla popoln uspeh ter se je mnogošte-vilno občinstvo prav izvrstno zaba-valo.

Dr. Y.

— **Iz Žalca.** Kdor je bil v Žalcu v cerkvi, je slišal oznanilo, s katerim se ukazuje, da je treba še mnogo kamenja in peska pripeljati za zidanje nove cerkve. Čudno se nam zdi, da žalski župnik to veleval, ko vendar mora vedeti — kot pro- tektor nemških menihov — da bodo blizu Žalca zidali v kratkem velikan- sko cerkev, kjer bo imelo več tisoč ljudi prostora. Znano mu tudi mora biti, da iz Žalca in bližnjih vasi ho- dijo kar trumoma ljudje k menihom, in to celo sedaj, ko se sveto opravilo opravlja v mali sobici. Kadar bo cer- kve gotova, smelo trdimo, da bo cerkev v Žalcu prazna, meniška v Bukovcu pa polna. Iz tega sledi, da je cerkev v Žalcu pod temi razme- rami dovolj velika in je ni treba razširjati, — posebno v teh slabih časih ne, ko lahko vsak svoje krvavo pridobljene novce zase porabi. Od- pravite najprej nemške menihe, po- tem šele fehtajte za novo cerkev.

— **Štrajk dimnikarskih pomočnikov.** Pri ljubljanskih dim- nikarjih je kacic 14 pomočnikov v

šaloigri s petjem »Pavliha«. Ko so uprizarjali »Starega korporala«, burko »Robert in Bertram«, Kai- serjevo burko »Denar, sveta vla- dar«, igrokaz »Na kmetih«, Le- moinovo igro s petjem »Materin blagoslov« (pozneje A. Foerster) in še druge stvari, potrebovali so A. Stöckla, ki je pridno pisal godbo.

Vsa ta dela so danes malone pozabljena; vse sodelujoče osebe, ka- tere še danes žive, se ne spominjajo njih naslovov. Ne vem, ali se še na- hajajo v gledališkem arhivu. Ali v svojem času so bila na svojem mestu, storila so svojo nalogo in zato so kulturnega pomena in kulturne važ- nosti. Bila so temelj današnji zgradbi. Ta zgradba danes stoji med nami in zato bi bilo nerodoljubno, ako bi za- bili moža, ki ima svoj delež na tej zgradbi. Njega ime bode zapisano v zgodovini »Dramatičnega društva«, n to v prvi, najtežavnejši dobi, kjer poleg B. Ipavca (Tičnik), I. Schantla (Jamska Ivanka), Antona Foersterja (Gorenjski slavček), V. Valente in Sircelja zavzema Anton Stöckl kot kulturne delavec častno mesto.

Anton Trstenjak.

Corrigendum. V včerajšnjem podlistku bi moralo stati »pred pet- intridesetimi leti«, ne pa pred 25 leti, kar pač že pove letnica 1867.

Nižni Novgorod.

Leta 1816 je pogorelo v Kazanu ležeče mesto Makariev, kjer so si bili evropski in arijski trgovci dotlej vsako leto izbirali skupno svoje tržišče. Po požaru preložili so trg v 80 verst odda- ljeni Nižni Novgorod. Ob izlivu Oke v Volgo se oddlejš vsako leto v času od 15. julija do 25. avgusta (po ruskem koledarji) vrši slavnoznani Nižni Nov- gorodski sejm »makarijevskaja jar- marka«, kjer se sestajajo trgovci dveh svetovnih delov.

Mesto ima 50.000 prebivaleev; to število se pa za časa velikega sejma pomnoži za 200.000 sejmarjev in iz vseh delov sveta prihajajo kupce.

Amfiteatralično se dvigne mesto na desnem bregu Volge. Krajevno je ločiti tri mestne dele: Gornje mesto (verhni gorod) s Kremlo, ki odpira krasen razgled po okolici daleč na okrog; spodnje mesto (nižni gorod) in pa sejmišče, katero veže z mestom most na čolnih (pontonih).

Ustanovitelj mesta imenujejo veli- kega kneza Jurija Vsevolodoviča, ki je bil leta 1221 zgradil kot mejno utrdbo proti Mordvincem. V Kremlo počivajo zemeljski ostanki meščana Kozma Mi- nina, ki jo v letu 1611 v zvezi s kne- zom Požarskim Moskvu rešil oblegajo- čih Poljakov. Zato je Peter Veliki, po-

kleknivši na Mininovo gomilo vzkliknil: »tu leži oprostitelj Rusije!«

Odvč bi bilo opisavati 43 pravo- slavnihi cerkva, dve staroverski cerkvi, eno protestantsko, eno katoliško in ar- mensko cerkev, sinagogo in mošejo, katera svetišča so slikovito raztresena po vsem mestu, in ki so poleg sejmišča brez dvoma največja znamenitost nje- gova.

Nas zanima pred vsem sejmišče. Prodajalna sledi prodajalni, ena slična drugi in tvoje oko bi utrudila ta eno- ličnost, ki se ponavlja 6500 krat, ko bi tako silno raznovrstna vsebina in slikovita notranjščina ne razvedrevala tvojega duha.

Ta mal košček zemlje 'ob velikem sejmu zavre in vskipi življenja. Nemci, Francozi, Angleži pošiljajo tu sem na prodaj manufakturno blago, Perzi ti po- nujajo svilu in preproge, sibirski rodovi pa razpostavijo na trgu umetnine iz zlata in dragocene rezbarije iz dragu- ljev. Potem prihaja nedogledna mno- žina surovin. Poševnooki Kirgizi proda- jajo konjsko živino in vsakovrstne kože, dolgoobrati Bokarci ovčjo in velblodovo volno, Armenci s svojimi visokimi ovč- jimi kučmami tobak in dišave, zviti Kitajci pa razpečavajo velikanske skla- dovnicne čaja, ki ga vozijo od svojih domačij ob Jangsekiangu po dolgi dolgi poti z neizmernim trudom na evropski trg.

To je vrišč, krik in vik! Drug drugega hoče prevpiti glasno precen- juječ vrednost svojega blaga. Silna zgo- vornost odlikuje prodajalce železnine iz Aleksandrova in Tule, prodajalce različ- nega platna iz Pavolova, polske trgovce z lesom, arijske ter evropske Žide in nič manje v Novgorodu stalno bivajo- če mesarje in prodajalce rib. Radi ne- dostanja prostora so slednje nastanili na otok sredi Oke, kateri je s sejmi- ščem zvezan z dvema brvima. Prav po- gosto je ob mizah teh prodajalcev jest- vin čuti po deset jezikov in narečij. Vzlic tej babilonski zmešnjavi vzdržu- jejo stražniki »gorodovoji« strog mir in red, ne da bi v to trebalo rabiti orožja, zakaj Azijec kakor Rus visoko cenita dostojnost. Strogo je zabranjeno kaditi na sejmišču. Dasi tatovi v tem 40 dnev- nem drenjanju dajo mnogo opravila, je umevno; vendar mnogo jih ni, zakaj, zasačene in flagrante čaka eksem- plarična kazen kar na lici mesta nji- hovih zloglasnih činov. Nevarnejši so igralci s kartami, ki preoblečeni oficirji in dostojanstveniki sleparijo po prvih hotelih.

Mej kupce silnih množin razpостав- ljenega blaga je šteti vse raznovrstne rodove in različna plemena ruska, ki razprostrirajo svoja stanovanlišča od Ar- hangeljska do Astrahana. Velikorusa, Ma- lorusa pa tudi dovtipnega Kozaka, ki

sicer opravlja službo jezdne mestne straže, vidimo korakati od prodajalne do prodajalne, izbirati in mešetariti, dokler ne izgine v . . . kavarni — pardon čajarni.

Zanimivo mesto je Nižni Novgo- rod ponoči. Podnevna živahnost me- stna se o mraku odtegne javnosti ter osredotočuje v elegantnih pa tudi naj- zakitnejših etablissementih. Toda ved- nost o teh zabaviščih ne prodira v jav- nost, zakaj tudi v tem pogledu čuvajo kredit sejmišču. Vendar ne moremo reči, da Novgorod v tem oziru zaostaja za največjimi mesti Peterburgom, Du- najem i. dr. Odkar so sezidali železne proge na vse strani, ponehuje nekoliko ponočno življenje, kajti z jutranjimi vlaki prihajajo, na večer pa že odhajajo sejmovi obiskovalci. Tatar, Perzijec in Čerkes pa zastopajo solidnost samo in ne poznajo drugega prenočišča kakor »gostini dvor«.

Sedanje sejmišče je gradil leta 1824 ingénieur-general Betancourt; sta- višče je zaradi vednih poplavljenj pustil visoko nasuti, potem pa zgradil 60 veli- kih poslopj z 2521 tergovinami, pravo- slavno in armensko cerkev tatarsko mo- šejo in borzno poslopje.

Znamenitost novgorodskemu sejmu zamoremo ceniti v dejstvu, da pripeljejo nanj za 250.000.000 rubljev blaga.

službi. Ti pomočniki imajo popolno hrano in stanovanje pri mojstrih, pa tedensko plačo, povrh pa dobe pomočniki vse, kar je strankam plačati za svaženje štedilnikov in peči. Povprek ima tak pomočnik 60 do 80 K dohodkov na mesec ter hrano in stanovanje. Zdaj pa so pomočniki zahtevali znatno zvišanje svojih dohodkov. Njihove zahteve so take, da bi pomočniki, če bi jim mojstri ugodili, imeli povprek 140 do 160 K dohodkov na mesec pa hrano in stanovanje. Pomočniki so mojstrom naznanili, da začno štrajkati, če se njihov zahtevam ne ugodijo. Mojstri priznavajo, da imajo pomočniki naporno in težko delo, pravijo pa, da naznanjenim zahtevam ne morejo ugoditi, dokler magistrat ne določi primernega dimnikarskega tarifa in ne razdeli mesta na okraje.

— **Električno razsvetljavo v Šoštanj** so na Silvestrov večer slovesno otvorili. Nagovor je imel dež. poslanec g. Ivan Vošnjak.

— **Ptujski župan Ornič**. Dne 22. m. m. je bila druga obravnava o tožbi ptujškega župana Orniča proti časnikiarju Kalchbergu. Tudi ta obravnava se je preložila. Prosil je za preložitve Kalchberg z motivacijo, da ne zaupa ptujskim sodnikom, ker so zastopani v ptujskem občinskem odboru in tako nekako pod vplivom župana Orniča.

— **Izpred sodišča**. Znani pobožni agent škofove zavarovalnice Janez Černič, je bil pri tukajšnjem sodišču dne 5. t. m. obsojen na 50 K globe, ker je v svoji preveliki pobožnosti kradel čast gosp. učitelja Ivanu Petriču iz Rudnika. Pobožnega Černiča ni mogel rešiti pri treh obravnava niti pater Ivan Vencajz niti kronice, ki jih je plačeval za — pomoč. Slovenec bo gotovo poskusil pridobiti Janezu Černiču iz Udmata kako rimsko ali jeruzalemsko odlikovanje, katero je Černič že zaradi razprodaje križev v polni meri zaslužil. Gospoda učitelja Petriča je zastopal g. dr. Novak.

— **Napadalec gospodične Kreisove** — Anton Žagar, je bil včeraj malo pred poldnem prijet. Prijel ga je orožniški stražmester Žabkar. Žagar je prejšnje dni delal v Rožniškem hribu, v četrtek in petek pa je postopal in popival. Stražmester Žabkar ga je ustavil in vprašal, ko liko ima denarja in odkod. Žagar je pokazal denar in rekel, da ga je dobil pri Rakarici na Glincah in ko se je dognalo, da to ni res, je dejal, da ga je dobil pri nekem kmetu v Kosezah. Ker se tudi to ni obistnilo, je bil aretovan. Orožniki so dognali, da je Žagar prodal gospodični Kreisovi vzeti prstan, neki Mariji Štrukelj v Kosezah za 2 K. Sedaj pravi, da je prstan našel. Sploh tajni, da bi bil on napadalec gospodične Kreisove, kar pa mu bo malo pomagalo, ker so dokazi neovrgljivi. Žagar ima sploh navado vse tajiti. Kolikorkrat je še bil zaprt, vsakokrat je bil po njegovi izpovedbi po nedolžnem obsojen.

— **Panorama**. Kassel je glavno mesto pruske hesenske nasavske provincije ob reki Fuldi s kakimi 80.000, največ protestantskimi prebivalci; katolikov je komaj 10.000. Od l. 1811 do 1813 je ondi stanoval Jerom Napoleon. V panorami se vidi znane hiše tega mesta, stolčna palača, razni spomeniki in mostovi. Grad Wilhelmshöhe, ki je v njem nekaj časa stanoval Napoleon III., je 4 km daleč, grad Wilhelmstal 8 km daleč od mesta. Kdor se zanima za nemška protestantska mesta, se lahko prepriča prihodnji teden, da se Kassel opravičeno prišteva k najkrasnejšim.

— **Tri prste odtrgalo** je pri delu mizarskemu mojstru in posestniku Jožetu Avseniku v Begunjah št. 28. Prišel je v deželno bolnico.

— **Pogreša se** od 7. t. m. tri leta stara hčerka Franceta Strumbeljna iz Ajdovce. Deklica ima lase na kratko postrižene.

— **Za izseljence v Ameriko**. Danes se je vrnil iz Amerike neki posestnik iz Strahomerja, ki je pripovedoval, da so v New-Yorku 400 izseljencev poslali nazaj. Sploh so vrnili vse, ki niso šli k svojim sorodnikom in znancom in ki niso

imeli to potrjeno. Izseljence so vse izmerili predno so jih poslali nazaj. Vrnili se jim je samo voznina za vožnjo po morju. Dotična komisija v New-Yorku ravna jako strogo z izseljenci, posebno s slovenskimi.

— **Prijet dezertier**. Danes ponoči je na Sv. Petra nasipu policijski stražnik prijel dezertierja Ant. Nymfena, kateri je dne 7. t. m. zjutraj pobegnil iz žrebčarne na Selu. Zadržaval se je vse tri dni na hlevu nekega posestnika na Selu in ni v tem času družega jedel, kakor dve zemlji. Imel je na sebi vojaško obleko brez sablje. Glad ga je prisilil, da je zapustil svoje skrivališče in šel v mesto si iskat hrane. Pri tem ga je stražnik prijel in aretoval. Pozneje ga je vojaška patrolja odpeljala v zapor.

— **Izgubljene reči**. Na Mestnem trgu je izgubila neka dama ručavo torbico, v kateri je bil bankovec za 10 K.

— **Nezgoda v „Narodnem domu“**. Predvčerajšnjim zvečer je na stopnicah v „Narodnem domu“ gospodična M. B. padla in si spahnila desno nogo. Prepeljali so jo v dež. bolnico.

— **Društvena godba** priredi jutri, 11. t. m. v restavracijskih prostorih gospoda Hafnerja koncert. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vinarjev.

— **Koncert „Glasbene Matice“**. Pri prihodnjem koncertu »Glasbene Matice«, kateri bo v nedeljo, dne 18. t. m., zvečer ob polu 8 uri v »Narodnem domu«, bodeta sodelovali dve znameniti umetnici, in sicer koncertna pevka gospodična Magda Dvořakova, hči slavnega skladatelja dr. Antona Dvořaka in virtuoziinja v igri na goslih gospodična Marija Herites iz Prage.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani** opozarja še enkrat br. Sokole na današnji občni zbor, kateri se vrši na društveni galeriji, ne pa v gostilniških prostorih, kakor je iz vabil razvidno.

— **Ljubljanskega „Sokola“ maskerade** obiskovalce zanimala bodo današnji podlistek, ki opisuje Nižni Novgorod ter življenje na svetovnoznani jarmarku.

— **Sestanek** »Splošnega slovenskega ženskega društva« je jutri popoldne ob pol petih. Predavala bo gđd. Antonija Kadivec o umetniku Perosiju. Častite članice naj bi se pridno udeleževale teh sestankov.

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani** je v četrtek imelo svoj redni občni zbor, pri katerem je bil izvoljen dosednji odbor: starostka gospa Franja dr. Tavčarjeva, starostke namestnica gospa Ana Župnekova, načelnica gospica Jos. Kajzelj, tajnica gospa Zofija Peganova, blaginjičarica gospica Mici Krejčič, odbornice gospa Milica Hribarjeva, gospa Minka Jebačinova, ga. Cecilija Kaučnikova, ga. Marija dr. Kušarjeva, ga. Minka dr. Pirčeva, ga. Ida Podgoršekova, ga. Berta dr. Trillerjeva, pregledovalki računov: ga. Marija dr. Kokaljeva in ga. Irena dr. Praunseisova.

— **Javen društven shod** priredi danes zvečer ob 8. uri društvo tiskarjev in knjigovezov v gostilni »pri Štajercu na Resljevi cesti.

— **Krajna skupina „Ljubljana“** državnega društva avstrijskih poštinih in brzojavnih uslužbenecv priredi dne 31. januarja 1903 plesni venček v steklenem salonu kazine s sodelovanjem mestne društvene godbe.

— **I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani**. Redni občni zbor I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani vrši se dne 30. januarja 1903 ob 7½. uri zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«. Dnevni red: a) Poročilo o preteklem letu; b) končni račun o preteklem in proračun za naslednje leto; c) volitve odbornikov, d) volitev treh pregledovalcev računov; e) določitev letne članarine; f) slučajni predlogi članov. Predlogi, katere so člani najmanj 14 dni pred občnim zborom pisмено izročili odboru, se morajo staviti na dnevni red.

— **Trgovinski ples** priredi v soboto dne 7. februarja t. l. »Slovensko trgovstvo društvo Merkur« v veliki dvorani »Narodnega doma«. Odbor se ni ustrašil velikega truda in stroškov, ki so s takimi prireditvami vezani, marveč so mu pred očmi nekdanji trgovski plesi, ki jih ni posetilo samo tukajšnje trgovstvo in inteligenca, ampak tudi trgovstvo in inteligenca izven Ljubljane. Ker je ta ples prvi, ki ga priredi »Mer-

kur«, nadajamo se obilega poseta. Prebitek je namenjen podpornemu zakladu za onemogle člane.

— **Planinski ples**. Koliko simpatij vživa Slovensko planinsko društvo, se je zopet takoj pokazalo. Komaj se je raznesla vest, da priredi društvo »Planinski ples« dne 1. svečana t. l. že je vsa Ljubljana in okolica polna zanimanja za to veselico. Priprave za ta ples so velike, a so popolnoma tajne. V četrtek osnoval se je damski agitacijski odbor, v katerega je vstopilo 25 dam planink iz prvih narodnih rodbin. S pomočjo požrtvovalnosti in navdušenosti narodnih dam je društvu sijajen uspeh zagotovljen. Vabila na ta ples dobe člani »Slov. planinskega društva« a prihodnjo številko »Planinskega Vestnika«.

— **Občni zbor pevskega društva „Slavec“**, kateri se je vršil dne 6. t. m. v društvenih prostorih v »Narodnem domu«, bil je številno obiskan, tako od strani pevcev, kakor tudi od podpornih članov. Društveni predsednik g. I. Dražil otvoril zborovanje, pozdravi v kratkem navzoče ter naglašal važnejše točke društvenega delovanja v preteklem letu. Spominja se nadalje društvenih umrlih članov gg. Leopolda Kosteca, Franja Štruklja in Ivana Košička, ter pozivlja zborovalce, da v znak sožalja vstanejo raz sedeže. Iz poročila tajnika g. A. Debeveca je posneti, da je imel odbor 23 sej, v katerih je reševal društvene zadeve; omenja običajno društveno maskrado »V začaranem gozdu«, katere se je vredno pridružil svojim prednicam, tako glede originalne prireditve, kakor tudi vdeležbe občinstva, katero si sme »Slavec« ponosno v svojo kroniko zabeležiti. Prva velika društvena veselica je bila na vrtu pri Kozlerju 6. julija v slogu »velikega semnja« in je izvirna dekoracija vzbujala občno pozornost. Druga velika slavnost vršila se je v vseh prostorih »Narodnega doma« dne 9. novembra. V tem ko je bil pri prvi veselici vrt natlačeno poln, se je pri drugi veselici v »Narodnem domu« jako mnogo onih pogrešalo, kateri vedno povdarjajo, naj bi se veselice pogostejše prirejele v »Narodnem domu«, tako da je imelo društvo poleg obilega truda in obširne prireditve vendar primanjkljaj. V minolem letu je »Slavec« sodeloval tudi pri raznih drugih veselicah, tako pri veselici Šišenske čitalnice, pri božičnici »dobrodelnega društva tiskarjev« itd. Poleg tega je priredilo društvo več manjših pevskih večerov in podoknic, se vdeležilo sprejema slovanskih časnikarjev in pevskega društva »Smetana« iz Plzna, in to korporativno z zastavo. Prvi društveni izlet bil je dne 11. majnika v prijazno Škofeljo, kjer se je zbralo obilo prijateljev društva in petja v gostoljubnih prostorih gospoda Ogorleca. Dne 14. avgusta pohitel je »Slavec« k veliki slavnosti 40letnice pevskega društva »Kolo« v Zagreb. Iskreno pozdravljeni na kolodvoru po predsedniku društva »Kolo« odkorakali so peveci med navdušenim pozdravljanjem mnogobrojnega občinstva v Zagreb. Kakor vselej tako je tudi to pot pohitel »Slavec« radostnim srecem med mile brate Hrvate. Dasi je slavnost trajala 3 dni, vendar je bilo društvo korporativno z društveno zastavo zastopano, da tako pokaže bratsko vzajemnost napram Hrvatoma ne le samo z besedo, nego tudi dejansko. Krasnimi dnevi pa, katere je doživelo društvo pri tej slavnosti, ostanejo vdeležencem v trajnem spominu. Nadalje se je vdeležil »Slavec« slavnosti bratskega društva »Lira« v Kamniku. Tudi pri tej priliki je bilo društvo zastopano korporativno z društveno zastavo. Med letom je pristopilo po odborovi inicijativi več novih podpornih članov in dva ustanovnika. Ravno tako se je tudi pevski zbor pomnožil z nekaterimi novimi pevci. Umrle člane pa je spremljalo društvo z zastavo in žalostinkami k zadnjemu počitku. Konečno pozivlja tajnik v svojem poročilu pevce, naj bi se z isto ljubeznijo oklepali društva kakor do sedaj, katerim naj bi bili vzgledi društveni podporniki, kateri rade volje in vstrajno društvo podpirajo. Poročilo je sledilo živahno odobravanje. Poročilo blaginjaka g. Ivana Fleša, kaže, da je imelo društvo denarnega prometa K 8133.91 in ostane koncem leta K 582.34 v društveni blaginji. Tajniku in blaginjaku izreče občni zbor za njiju trud zahvalo. Na predlog društvenega odbora sklene občni zbor jednoglasno, da pristopi društvo »Slavec« k »Zavezi slovenskih pevskih društev«, to pa s tem večjim navdušenjem, ker je bila misel, ustanoviti zvezo, sprožena prav na društveni desetletnici. Poleg tega je bilo stavljenih več drugih važnih predlogov, tikajočih se društva. G. M. Jeločnik se ozira na društveno delovanje ter predlaga, naj se izreče g. predsedniku zahvala, ki že toliko vrsto let deluje v prosep društva, kateremu predlogu občni zbor z navdušenjem pritrdi. Nadalje se izreče zahvala občenega zbora tudi tukajšnjim dnevnikom za prijazno naklonjenost napram društvu. V odbor so bili voljeni: Predsednik: Ivan Dražil. Podpredsednik: Valentin Kopitar.

Tajnik: Josip Rus. Blaginjak: Dragotin Puc. Odborniki: Franc Jeraj, Josip Sever, Ivan Šuber, Ivan Večar, August Zajc. Revizorja: Franc Levec, Hinko Teuž. In tako nastopi društvo 19. leto svojega delovanja, kateremu želimo, da bi se krepko razvijalo, raslo in cvetelo.

— **Vzajemno delavsko podporno društvo** v St. Vidu pri Ljubljani priredi v nedeljo dne 18. januarja t. l. v prostorih Kraljičeve gostilne veselico z gledališko predstavo »Lokavi snubači«, šaljivo loto-rigo in prosto zabavo. Začetek ob pol 5 uri popoldne.

— **Pri občnem oboru Ilirskobistriške-trnovske čitalnice** dne 28. decembra 1901 je bil per acclamationem dosedajni predsednik g. Anton Žnidaršič zopet izvoljen. V odbor so bili voljeni gg.: dr. Grasselli, Ulepič, Domladis, Rudolf Valenčič, Frolč in Ivan Valenčič. Pri odborovi seji se je ta sledeče konstituiral: podpredsednik gosp. dr. Grasselli, blaginjak g. Ulepič in tajnik gosp. Frolč.

— **Slovenska čitalnica v Mariboru** je sestavila za tekoče leto sledeči vspeored društvenih nastopov: Dne 18. prosinca t. l. se predstavlja narodna igra »Divji lovec«; dne 1. svečana t. l. bode veliki ples v »Narodnem domu«; sredi meseca svečana se bode predstavljala igra: »Lumpaci Vagabundus«; na pustno nedeljo se vrši družbinski večer v kostumih na čast gledaliških naših diletantov; dne 7. sušca t. l. bode nastopil v »Narodnem domu« Nadina Slavjanska v posebnem koncertu; sredi meseca sušca se vrši drugi družbinski večer; dne 28. rožnika t. l. vršila se bode živ vseh za to vporabnih prostorih »Narodnega doma« velika narodna veselica s sodelovanjem vseh narodnih društev v prid družbi sv. Cirila in Metoda; v postu se bodo vršila v »Narodnem domu« javna vednostna predavanja z brezplačnim vstopom, za katere se je oglašilo že 5 govornikov.

— **Hrvatski „Sokol“ v Zagrebu** namerava s 15. prosincem t. l. izdati list »Sokola«, kakor skupni organ vsega slovenskega in hrvatskega sokolstva. Slovenski in hrvatski jezik sta v »Sokolu« povsem ravnopravna. »Sokol« bode donasal razen vzgojnih člankov pisanih v duhu in v smeri sokolstva, posebno še strokovne članke tehnične vsebine in društvene vesti. Z veseljem pozdravljamo dete resnične delavnosti probujajočega se hrvatskega sokolstva, zakaj brezdomno utegne strokovni sokolski organ pospešiti in utrditi jugoslovansko sokolsko organizacijo, s tem pa ne samo dvigniti delavnost že obstoječih sokolskih društev, temveč priključiti novih Sokolov na dan. Stremljenja sokolsko gre končno na to, da vse slovanske rodove preprežemo s sokolsko organizacijo, da jih s sokolsko vzgojo storimo krepke in silne. Ničesar ne more doseči teh ciljev bolje služiti, kakor enotno urejevanje strokovni list. Zato pozivljamo slovensko javnost, da podpre gmotno in duševno novi list. Narodite se nanj in pošiljajte mu dopise, članke, kakor tudi vsako najmanjšo društveno vest. Slovenski pisane članke tehnične vsebine je poslati odboru ljubljanskega Sokola, ki vpošlje članek po pregledu redakciji »Sokola«. To je treba radi enotne tehnične narobrazbe slovenskega sokolstva.

— **Najnoveje novice**. Bacil stekline, ki je bil dosedaj zdravnikom neznan, je našel profesor Sormani v Paviji. Iznajdnik trdi, da bo sedaj mogoče najti tudi vsepešno sredstvo, da se steklina ne bo prijala. — Plemstvo je odložil bivši poslanec Paul Pacher pl. Theinburg ter naznanja po časopisih, da se zanaprej imenuje le Pacher. — 920 samomorov in poskušanih samomorov je bilo v pretečenem letu na Dunaju. V 159 slučajih je bil vzrok beda. — Ladja s 4700 met. stotov pšenice se je potopila v Tisi pri Segedinu. — Blaznik v stanovanju predsednika Roosevelta. V »belo hišo« v Ameriki je prišel mož, ki je rekel, da mora maščevati razžaljenje. Bil je blazen. — Gojenje zob v pruski armadi. Za prusko vojaštvo se je uvedlo redno mesečno preiskovanje in zdravljenje zob. — Legar se je opasno razširil v Oseku. Zbolelo je že 30 oseb, dve osebi sta že umrli. Vzrok je slaba pitna voda. — Samomor na občinske stroške. V Turinu se je neki Jacobo Giordanino zvezal z žico z mestno električno razsvetljavo. Električni tok ga je v hipu ubil ter truplo skoraj popolnoma upepelil. — Ivan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda, baje živi s svojo soprogo v okolici Valparaiso, kjer ima velike farme ter ga sosedje imenujejo »Senor Juan«. To vest je prinesel od tam neki italijanski potnik, a je skoraj gotovo napačna. — Vreča denarja je izginila s parnika »Pannonia« na Reki. V vreči je bilo poštnega denarja 7000 K. —

Belgijska liga za človeško pravo je sklenila začeti preiskavo zoper Avstrijo in Belgijo zaradi zaprete princezinje Lujze Koburške. — Za vzdrževanje srbskih cerkev v Stari Srbiji je poslal car 10.000 rubljev. — Spomenik Sagasti se postavi v Madridu na drž. stroške. — Samomor defravdanta. Tajnik dunajske gostilničarske zadruge, Gustav Baumer, se je ustrelil. V blaginji manjka 12.000 K. — Poljski plemenitaž — umrl lakote. V Vilni so našli mrtva 80letnega plemenitaža Mackiewica in njegovo ženo. Umrli sta lakote. — 12letni deček — razžalil Veličanstvo. V Biogradu v Dalmaciji je bil obsojen 12letni učenec v trimesečno temnico, ker se je pregrešil nad cesarjevo sliko.

* **Klerikalci in božje zapovedi**. Znano je, da klerikalcem nobena božja zapoved sveta, pač so si izmislili dokaj cerkvenih zapovedi, ki se tičejo papeževga in njihovega gospodstva in te so jim nad vse. Zlasti pa četrta božja zapoved je klerikalcem jako malo znana in dočim še mutasta živ izkazuje svojo ljubezen do starišev, slišimo mi večkrat, kako grdo ravna kak namestnik božji s svojimi stariši. Tako je moral lanske leto »Narod« okreati župnika Kunevarja, pred kratkim se je poročalo o črshnjevskem župniku Sušniku, ki je farski kuharici na ljubo pestil svojo mater, lahko bi se pisalo tudi o nekem župniku Vidmajerju tam nekje v Zg. Pulskavi pod Pohorjem — a opustimo to ter rajši navedimo tukaj tri kitajske povesti, ki nam toliko lepše kažejo ljubezen kitajskih otrok do njih staršev. — I. Nekako pred 3000 leti je živel mož, ki so ga imenovali Loula. Ko mu je bilo 70 let, si je oblekel svojo pestro obleko ter se je igral in se vedel kakor otrok. Nekoč je nesel vrč z vodo in nalašč se je spodtaknil in padel. Zato se je razjokal ter hitel domov, da postelji svoje sivolase stariše. Loula je tako delal, da njegovi stariši vsaj za nekaj časa pozabijo, kako so se postarali. — II. Nekoč je živel mož po imenu Han. Ko je bil majhen, je malo ubogal in mati ga je kaznovala z bambusovim trstom. Nekoč se je pa zjokal potem, ko je bil tepen. Njegova mati je bila jako iznenadena ter je dejala: »Poprej sem te večkrat tepla in nikdar nisi jokal: zakaj pa danes jočeš?« — »Mamica«, je odgovoril, »prej me je bolelo, kadar si me tepla; toda zdaj, draga mati, zato jočem, ker nisi več dovolj močna, da bi me tako tepla, da bi me bolelo. — III. Li je jako spoštoval svojo mater. Ta je bila jako boječa in kadar je grmel, se je vselej tresla. Ko pa je umrla, je Li pokopal svojo mater v gaju; in kadarkoli je nastala burja, je tekel h grobu, tam pokleknil ter s solzami v očeh klical: »Li je pri tebi, nič se ne boj burje, draga mamica.«

* **Antiklerikalni spisi Hoenbroecha**. Eden najtemeljitejših sedanjih bojevnikov zoper pogubne klerikalne struje, je grof Paul Hoenbroech. Isti je spisal knjigo »Ultramonizem in njegovo pobijanje« ter zadnji čas knjigo »Papeštvo v svojem socijalno-kulturnem delovanju«. Obe knjige je poslal tudi nemškemu cesarju. Dočim je cesar prvo knjigo sprejel, je dal zadnjo vrniti pisatelju. Ker je hotel vedeti pisatelja za vzrok, zakaj ni našel s svojim znanstvenim in resničnim delom cesarjeve milosti, mu je tajnik naučnega ministrstva osebno razložil vzroke. Povedal je, da se je cesar bal zbudit v katoliških krogih, posebno pri centru, ki ga vsak čas potrebuje, nevoljo in razburjenje. Rimska stvar ima pač povsod svoje zaščitnike, celo pri vladarju, ki je sam protestantske vere, kakor tudi večina njegovih podložnikov. Ako bi tukaj odločevali enaki rahločutni obziri, bi cesar tudi strogo znanstvenih spisov, ki so naperjeni gibanju za protestantizem, ne smel sprejeti ni čitati, ker s tem razburji protestantske kroge. »Jetnik« v Vatikanu ima pač še vedno veliko moč na prestole.

* **Samomor radi otožnosti**. V Pragi se je obesila 25letna Marija Kohoutova iz žalosti, ker se je njen brat, znani češki knjigotrlec, oženil. Svoje premoženje 20.000 K. je sponočila svojemu bratu in 5000 K neki sorodnici.

* **Dobiček iz Wagnerjevih oper**. Wagnerjevi dediči dobivajo na leto 560.000 K tantijem. Samo »Lohengrin« je prinesel 272.000 K. Potem se največjeje igra še »Tannhäuser«.

* **Nekdanji prodajalec rib najboljši tenor v Italiji**. Iz Neapolja se javlja: Signor Giorgini, ki je pred malo dnevi pel v gledališču »Carlo Felice«, je po mnenju Lahov baje najboljši med dosedanjimi laškimi tenorji. Pred osmimi meseci je še prodajal po neapolskih ulicah ribe. Neki glasboljub je takoj, ko je slišal prodajalčev glas, spoznal njegovo vrednost, vzel ga je k sebi, izvečbal in Giorgini je na prvih mah zaslovel.

* **Gledališča v Pragi**. V Pragi so dosedaj 4 češka gledališča, in sicer deželno »Narodni divadlo«,

Dalje v prilogi.

Plüss-Staufer-jev klej
v toboleh in steklenicah
večkrat odlikovan s slatimi in srebrnimi
svetinjami, s katerim se lahko zlepijo
slojstvene stvari, ima na prodaj **Franz
Kellmann v Ljubljani.** (74-1)

**Popolni nadomestek
za francoski konjak** 3141-7
so izdelki staroznane tovarniške firme
grof Keglevich István utodai
Promontor. Ustanovljeno 1882.
(Grofa Štefana Keglevich-a nasl.)

Prostovoljno se proda skupno
ali na drobno

posestvo
obstoječa iz hiše, hleva, poda, vrta, njive,
travnika in gozda. Vse skupaj meri 6 ora-
lov, 474 sežnjev ter je oddaljeno od želez-
niške postaje Medvode četrto ure.
Natančneje pov. lastnik **Ignac
Štrekelj**, vrtnar v Spodnji Šiški pri
Ljubljani (v hiši, kjer je gostilna „pri Zdr-
ženju“). (23-3)

G. FLUX
Gospodske ulice šte. 6
posredovalnica stanovanj in služeb
priporoča: jako vestno, starejšo in
zanesljivo prodajalko, ki je spo-
sobna za vsako, tudi največjo trgovino,
ter z izvrstnimi spričevali. Gre tudi
na deželo. (93)

Pritlična hiša
v Metliki, obstoječa iz dveh velikih
sob, kabineta, kuhinje, sbrambe in kleti,
ter obdana z velikim vrtom, se po
ugodni ceni takoj proda. Pri hiši je
tudi vodnjak in šupa za vozove.
Povprašati je pri g. **Emanuelu
Fuxu** star. v Metliki št. 129. (95-1)

Veliko denarja!
do 1000 K na mesec morejo si pošteno
priljubiti isobe vsakega stanu (kot po-
stranski zaslužek). Natančneje pod „Reell
118“ na Annoncen-Abteilung des MER-
KUR, Stuttgart, Schickstr. 6. (2786-27)

**V tobačni trafiki in po-
sredovalnici za službe**

A. Kališa na Jurčičevem trgu se od
zdaj znanprej dobivajo razun „Slo-
venskega Naroda“ tudi tr-
žaški „Škrat“ in vsi dunajski,
grški in več ilustriranih listov in
prosim, da si p. n. čitateljstvo tam
preskrbi svoje časnike.

Z velespoštovanjem
A. Kališ.
(82-1)

**Agenti za razpečavanje
srečk, agenti za zavarov-
vanje kolporterji itd.**

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo
in stalno zaslužiti. Vpraša se „pod
„Sichere Existenz“ na anončno
ekspedico **J. Danneberg, Du-
naj II., Praterstrasse 33.** 2995-13

Društvo zdravnikov na Kranjskem
razdelilo bode za tekoče leto 6 podpor
po 200 K in 6 podpor po 100 K iz
Dr. Löschner-Maderjeve
ustanove

za udove in sirote društvenih članov.
Prošnje opremljene z ubožnim listom
doposlati je vsaj do **1. febr. t. l.**
odborn. Na zakasnele prošnje se ne
bode oziralo.

V Ljubljani, 9. jan. 1903.
Za odbor:
Dr. Kopriwa
(85) t. č. predsednik.

**Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov**
in navadne do najfinjših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Epilepsija.
Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali
drugih nervoznih bolešnih, naj zahteva bro-
šuro o tem. Dobiva se brezplačno in
poštne prosto v **Schwaben-Apo-
theke, Frankfurt a. M.** (2136-19)

**Mladega
trgovskega pomočnika**
manufakturne branže z dobrimi spriče-
vali sprejemni takoj.
Ravno tako vzamem takoj v **uk dečka**
s primerno šolsko izobrazbo, poštenih
starišev
Dragotin Hribar
v Ljubljani. (54-3)

**Vabilo
k
plesnim venčkom**
kateri se prično
v nedeljo 11. januarja
in se vrše
vsako nedeljo v predpustu
v gostilni pri Majarončku
v Vodmatu, Stara pot šte. 1.
Postrežba točna, vina izvrstna, cena
nizka, vstopnina prosta.
K obilni udeležbi vabi
Jernej Jelenič
gostilničar in posestnik.
(88)

**RIVIERA-
VIJOLICE**
PRAVI VIJOLIČNI DUH
**A. MOTSCH & CO.,
DUNAJ**
X/3 Quelleng. 3116 in I, Lugeck št. 3. (75-1)

Za ljubljenco
najprimernejše darilo je
steklenica

J. Klauer-Jerega, TRIGLAVA
finega rastlinskega likerja. — Cena za ka-
kovost Exf. (extrafino): (11-7)
1/2 l. steklenica K 4.—
1/4 „ „ „ 2.—
1/8 „ „ „ 1.—

Dobiva se pri edinemu založniku
Edmund Kavčič-u
v Ljubljani (nasproti glavne pošte)
in drugih dobrih prodajalnah.

Prodajalnica

z večjimi magacini, z velikimi pro-
stori in v dobrem stanu ohranjena,
z vso opravo za manufakturno in
špecerijsko blago, v sredini trga, na
glavni cesti in najbolj prometnem
kraju ter s pravico žganjetoča, daje
se za več let v najem pod ugodnimi
pogoji. (47-2)

Kdor želi to prodajalno v najem
vzeti, naj se v tem oziru osebo ali
pismo obrne na podpisane

Anton de Schiava
v Cerkljici poleg Rakeka.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umet. razstava.
Senzračno, poučno in izobraževalno.
Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Danes, v soboto, dne 17. januarja,
zadnjič razstavljeno:

Solnograd
Berchtesgaden, Königssee in
pohod na Watzmann.
Od nedelje, dne 11. do večer
dne 17. januarja:

Kassel
z
Wilhelmshöhe in Wilhelmsthal.
Novo, senzačno in amisantno so
amerikanski
Mutoskopi.
5 nove dožilnih zabavnih slik.
Za 5 krat se plača 50 vin.
Otvorjeno vsak dan, tudi ob ne-
deljah in praznikih, od 9. ure
zjutraj do 9. ure zvečer. (70)

Žrebanje dne 15. januarja 1903. Glavni dobitok:
Promese k Salmovim srečkam à K 13 K 84.000
(43) **priporoča**
„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Svet. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“.
Svetovnoznani ruski karavanski čaj
bratov
K. C. POPOFF
MOSKVA
c. kr. dvornih zalagateljov.
Najfinije blago. Najfinije blago.
Varstv. znamka postavno zavarovana. Pisarna: **Dunaj, VII/2, Breitengasse 9.**
Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših trgovinah v originalnih zavitkih. (2663 6)

FRAN ZUPAN
Ljubljana * Valvazorjev trg 4 * Ljubljana
priporoča svojo (69-1)
z vsem komfortom higijenično urejeno
brivnico ter posebni salon za friziranje dam.
Negovanje rok in nohtov po angleškem sistemu. * Umivanje
glav z najnovejšim ameriškim umivalnim in sušilnim apa-
ratom. * Posojevanje in prodajanje lasulj za gospode in za
dame. * Friziranje dam v abonma tudi na domu.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Franzove vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in
II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solno-
grad, Linc, Steyr, Is, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove
vare, Heb, Marijine vare, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru. Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

! Primerno darilo !
Žrebanje
že v četrtek ! Glavni dobitok
kron 40.000 kron
Srečke umetniško-obrtnega društva J. C. MAYER
(2927-21) **priporoča**
à 1 krono v Ljubljani.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo
Lovacrin - vodo za lase
pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las
pri damah, pri izpadanju las in pri prhajih.

To naznanilo je za vsakogar, tako za dame kakor za gospode, ki so doslej brez uspeha uporabljali druga nešte-
vilna sredstva za rastenje las, jako važno. Zdržim se seveda vsake razsodbe o drugih sredstvih, ali to vam
morem določno zagotoviti, da je „LOVACRIN“ najuspešnejše sredstvo. Ono se vedno izgotavlja po slavno-
snanem receptu in ni vsak dan prinesen na stotine priznanj. V malo dneh po prvem namazanju začnejo lasje
rasti in to se nadaljuje, dokler se ne doseže zdrava in polna rast močno zakoreninjenih, naravnih las. Razven
tega ne grede več s glave lasje, ki so zrastle valed uporabe „LOVACRINA“. Mogel bi vsako stran tega čas-
nika izpolniti s izpričevanji, ki sem jih prejel takom zadnjih 6 mesecih.
„LOVACRIN“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si le moremo želeli. Fini msh majhnih, toda krepko
vraščanih las se najpoprej prikaže, ki se razvijajo, potem s tisto močjo kakor pri mladem zdravem človeku.
„LOVACRIN“ uporablja osebe vseh družinskih slojev, obojega spola in vsake starosti. Veliko
izmed slovitih oseb sedanjega časa so ga uporabili z uspehom.
„LOVACRIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhljaje, daje pred časom osivelim lasem sopen iz-
virno naravno barvo, blagi srbenje ter pospešuje rast obrvi, trepalnic, brkov in brade, kakor tudi rast las
na goli glavi.
Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadošča za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenic
20 K. Pošilja proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko skladnice:
M. Feith, Dunaj VI. Mariabillerstrasse 45.
Zalogo v Ljubljani imajo:
Anton Kane, droguerija; Edvard Mahr, Židovske ulice;
lekarna pri zlatem jelenu. (90)

Josip Reich
parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.
Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.
Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.
Pekarija
in slaščičarna
J. ZALAZNIK
Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).
Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola
Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Velika
zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižji ceni.
Blečke in v to stroko spadajoča po-
pravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. -- Pri
zunanjih naročilih blagovni naj se
vzorec vposlati

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
z žolto medjo ali mesingom montira
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršá.

Alojzij Kraczmér
prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
Največja
zaloga
glasbenega
orodja.
Lastna delavnica
za popraviljanje.
Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja glasovirjev:
L. Bösendorfer.
Ubiralec glasovir-
jev v glasbenih
zavodih „Glasbena
Matica“ in
„Filharmonično
društvo“ v Ljubljani

Modni kamgarn. Loško sukno.
Ostanki
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene. Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000.—
Kupite in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

LJUBLJANSKA
KREDITNA BANKA V LJUBLJANI
Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasse menic. Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija).
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga. (2975-18)
Promet s čeki in nakaznicami.

Tuzemska zavarovalna družba
išče za **Kranjsko** jako spretnega in poštenega
potovalnega uradnika
(akviziterja), ki mora biti zmožen, da ne samo sam zavarovanja sklepa,
temveč da tudi v celi kronovini izvrši organizacijo.
Taki gospodje, ki so že delovali v zavarovalni stroki, imajo prednost.
Služba je stalna in jako dobra, oziroma združena z **glavno agenturo**.
Ponudbe **najpoznejše do 15. januarja** pod: „Assicuranz“ v Ljub-
ljano, hotel „Lloyd“.

Gostilna in prodajalnica
z mešanim blagom v bližini bodočega predora nove že-
leznice na Gorenjskem in blizu Bleda, v vasi, kjer dosedaj še
ni bilo gostilne, za 4 leta zagotovljena dobra kupčija in tudi
zanaprej, **se odda od 1. marca naprej v najem**.
Prostori so: Ves pritlični del hiše obstoječ iz 2 sob in
veže za goste, dalje vrt za goste, vrt za zelenjavo, 2 kleti,
prostoren magacin za trgovino z mešanim blagom, hlev za 1
konja itd.
Ponudbe je pošiljati pod: „št. 23 P. K.“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“.

Prostovoljna javna dražba.
Vedel dne 14. decembra m. l. nastalega velikega požara, ki mi je uničil
razun več gospodarskih poslopij, tudi vso steljo in krmo za krave in ker po-
trebne velike množine tako dobre krme in otave, kakršno sem imel, ne morem
tako in v tej množini dobiti, odločil sem se, do spomladi svojo živino prodati.
Prodajal bodem torej potom javne dražbe tukaj
dne 15. t. m. ob 10. dopoldne
24 lepih težkih krav,
katere so vse izbrano dobre mlekarice in nekatere
tudi debele za mesarja.
Povabim torej vsakega, kdor hoče **zelo dobro molzno plemensko**
kravo kupiti, da porabi to priliko in pride imenovanega dne k dražbi.
Ob enem pa tudi naznanjam, da vsled tega svoje upeljane mlekarne ne
opustim, ampak jo obdržim in bodem v tem času zanesljivo, čisto in pristno
mleko od velikih posestnikov iz občin Šmarje, Grosuplje in graščine „Boštajn“
dobival in svojim p. t. odjemalcem oddajal.
Ko pa bode do spomladi moj pogoreni hlev zopet zgraden in ko se bode
kositi pričelo, nakupil si bodem zopet izbranih, dobro molznih, mladovnih
krav še v večjem številu in že danes opozorim vsacega posestnika, kateri bode
imel konec aprila t. l. težko mladovno dobro molzno kravo na prodaj, da mi to
in ob enem tudi ceno naznani.

Karol Lenče
posestnik in vinski trgovec na Laverol pri Ljubljani
osebna postaja „Laverca“ dolenske železnice.

Restavracija hotel „pri Slonu“
Ljubljana, Dunajska cesta 2.
Usojam si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem s **7. janu-**
arjem t. l. pričel točiti izborno in priljubljeno
Göss-ovo pivo
obenem bom imel tudi zanaprej dobro uležano **zimsko pivo** v
sodčkih iz pivovarne v **Pilznu**.
Pred gledališkimi predstavami in po njih vedno sveža kuhinja,
izborna, dobra narurna vina, skrbna postrežba; tudi je vedno na raz-
polago družbinska soba za 15-20 oseb.
Z velespoštovanjem
C. O. Schmidt
restavrater.

Fersan-Cacao
je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in
jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vpra-
šajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-35)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jellenu“ v Ljubljani.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najsioviteljših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2809-12)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva
J.J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za
jedilne sobe, oprave za salone,
žimnate modroce, modroce na
peresih, otroške vozičke, za-
store, preproge itd.

Stroji za pripravljane krme.
Rezalni stroji za rezalnico,
s patentovanim vrtilnim krožnim mazil-
nikom, gredo jako lahko ter se prihrani
do 40% moči.
Rezalniki za repo in krompir.
Mlini za drobljenje in mečkanje.
Parilniki za živinsko klajo.
Prenosni štedilniki za kotle
z emajliranimi ali neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi
ali prevozniki, za kuhanje ali parenje klaje, krompirja,
za mnoge poljedelske in gospodarske namene itd. dalje
Kuruzni luščilniki, čistilnice za žito, zbiralniki
(trijeri), **stiskalnice za seno in slamo,** za ročno gonitev,
stoječe ali prevozne. (2400-8)
Mlatilnice, vitli (geplji), jekleni pljugi, valjarji, brane.
Najboljši sejalni stroji „**AGRICOLA**“ (Schubrad-System),
se jako lahko vodi z roko
ni treba menjati koles za vsako vrsto zrnja, za bregovita in ravna tla.
Samodelujoče patentovane
brizgalnice za uničevanje grint, sadnih škod-
ljivcev, in za zatiranje peronospor,
izgotavljajo in prodajajo v najnovejši odlikovani konstrukciji
PH. MAYFARTH & Co.
tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine
Ustanov. 1872. Dunaj, II/1, Taborstrasse 71. 850 delavcev.
Nagrajena z več kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih
razstavah. — Natančni katalogi gratis. — Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Najlepšo luč
dosažete z
vporabo **tržaškega cesarsko-kronskega ristalnega olja**
(Sicherheits-Petroleum).
Prednosti: popolnoma bel plamen, gori brez duha in je
nevenljiv.
V izvornih posodah à 15 kg; za kilogram **56 vin.**
Zastave za posodo se ne zahteva. — Naročila na deželo se iz-
vršujejo v zabojih po 2 posodi franko zaboj. (3124-7)
Na drobno se prodaja liter po 48 vin.
Zaloga za Kranjsko pri: M. Kastnerju v Ljubljani.

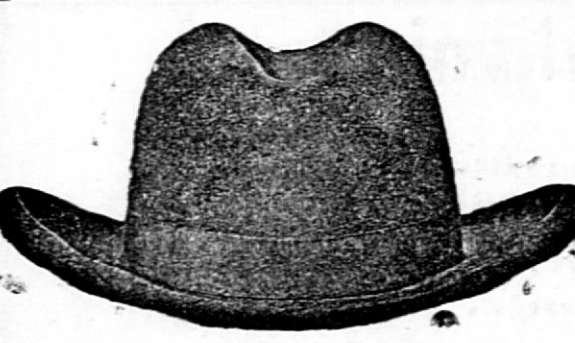
FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelasta remontoar
ura od gld. 1-30.
Srebrna cilind. rem.
ura od gld. 4-10.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE
natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki faconi

Skladišče za modno blago, pozamen-
trije, trakove, čipke, svileno blago,
priporoča
HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša posrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dilne in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirne aparate
in potrebščine, kirurški obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejše facone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopic in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

ŽIVILA
MAGGI
NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Največje važnosti za vsako rodbino.

Maggi za
zabelo
daje juham, bouillonom, pri-
makam, sočivjem itd. prese-
netljiv, krepak in dober okus.
Malo kapljic zadostja.
Stekleničice od 50 h naprej.

Konsommé-tobolci
za krepko juho.
1 tobolec za 1 porcijo 12 h.
1 tobolec za 2 porciji 20 h.
Polije se samo z vrelo vodo in
brez vsake primesi je gotovo.

JUHE v tabletah.
Tableta za 2 porciji 15 h.
Maggi-jeve juhe v table-
tah omogočijo hitro samo
z vodo izgotoviti krepke
in lahko prebavljive juhe.
19 različnih vrst.

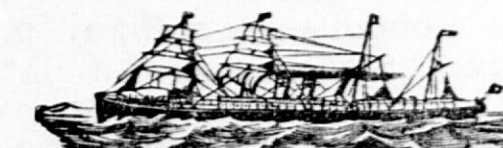
Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.
Dobiva se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah.

**Zahtevajte
pravo
Ciril-Methodovo
kavino primes**
katero priporoča domača
I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

**Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice**
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice št. 7.
Solidno blago. Nizke cene.

Pravým pokladem
pro všechny, kdo pohloupením v mládí onemoc-
něli, jest výtečné dílo:
Dra Retau-a Sebeochrana.
České vydání po 80. vydání německém. S 27
vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo
následky těchto nepravostí trpí, na tisíce lidí
vědí dlu tomu své uzdravení. Lze je dostati u
F. Bierey, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakož
i v každém knihkupectví.
2788-7.

100 do 300 gld. na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega
stanu v vseh krajih gotovo in
pošteno brez kapitala in rizike in
prodajo zakonito dovoljenih državnih pa-
perjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig
Österreich, VIII., Deutsche gasse 8, Bu-
dapest. (2940-7)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.
Prve vrste parobrodov. — Naravnost
brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. —
Izborna oprava na ladiji. — Nizke
vožne cene.
Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,
na Dunaju ali (2073-20)
Anton Rebeš, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

V življenju ne bo več!
400 kom. za samo 1 gld. 80 kr.
1 prekrasno pozlačena, natančno idoča an-
ker-ura s sekundnim kazalcem, gre 36 ur,
s triletnim jamstvom, 1 prima usnat port-
moné, 1 lep moški prstan z imitiranim
zlatnim kamenom, 1 ff žepni nož, 1 prsna
igla z imitiranim draguljom, 1 garnitura
manjšetnih in srajčnih gumbov iz double-
zlata, 1 žepno toaletno zrcalce, 5 mičnih ša-
ljivih predmetov, ki vzbujajo veliko smeha,
1 pat. niklasti tintnik, 25 elegantnih do-
pisnih predmetov, 1 elegantna pariška broža
za dame, 1 par boutonov z imit. briljanti
(srebrni kavliji), prav dobro ponarejenimi,
1 mičen album s 36 slikami, in k temu še
300 raznih predmetov za domačo in navažno
rabo, gratis. Teh mičnih 400 predmetov z
uro, ki je sama tega denarja vredna, velja
proti poštnemu povzetju le 1 gld. 80 kr.
Le kratek čas se dobiva pri
(50)
dunajski Grand-filijalki
Alex. Jungerwirth
v Krakovu št. 1/2.
Opomba: Za neugajajoče se vrne denar.

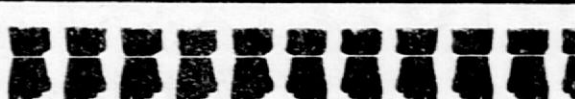
**Usak dan sveži
pustni krofi**
se dobivajo pri (41-2)
Jakobu Zalazniku.
Stari trg št. 21. Mestni trg št. 6.
Naročila za zunaj se izvr-
šujejo točno.

Vabilo
k
rednemu občnemu zboru
Prve Kranjske mizarske
zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano
kateri bode
v nedeljo 18. t. m. točno ob pol 4. pop.
v pisarni lastnega poslopja.

Dnevni red:
Nagovor načelnika.
Poročilo blagajnika.
Poročilo načelstva o računu in bi-
lanci.
Dopolnilna volitev odbora.
Razni nasveti in predlogi.
Šent Vid, dne 7. januarja 1903.
(78) **Načelstvo.**

Srečkanje 14. januaria.
Prodajamo: (4-4)
1 Laške križevre srečke, dobitne liste
1 Stolnecerkvene (bazilika) srečke
1 Srbske državne 10 frankov srečke
1 Joszvi (dobrega srca) srečke
proti 34 obročnem plač. v mes. a K 2.—
ali 26 ali "proti gotovini" K 57.
Vsako leto 11 srečkanj. Glavni dobitki
K 30.000, K 20.000, 100.000 frank. itd.
Kupec ima takoj pravico do dobitkov
pri srečkanju. Prvi obrok s poštno nakaz-
nico Srečkalni listi gratis
Menjalnica Friedländer & Spitzer
Dunaj I. Schottenring I.

Vabilo
k
občnemu zboru
Posojilnice za Sadržico ter okolice
reg. zadruga z neom. poroštvom
s sledečim vspešnim:
1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo načelstva in nadzor-
stva za sedmo upravo leto 1902.
3. Volitev nadzorstva.
4. Nasveti.
Občni zbor se vrši v posojil-
niškem prostoru ob 3. uri v
nedeljo popoldne, t. j. 18. ja-
nuarja 1903. (92)
Dodatek: Ako bi ob določeni uri ne
bilo zadostno število zadržnikov,
ima se vršiti pol ure kasneje
drug občni zbor z istim dnev-
nim redom.
Načelstvo.

Pekovskega vajenca
sprejme **Anton Kummer**, pek v Kranj.
Natančneje se izve pri njem. (23-3)

Uradno dovoljena (86)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potnilna
tukaj. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
posrežba zagotovljena.

Böttger-ja podganska smrt
za popolno pokončanje vseh podgan, strupa
prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr.
in 60 kr., se dobiva samo
v deželni lekarni „pri Mariji
pomagaj“ M. Leustek-a in v le-
karni Ubalda pl. Trnkoczy-ja v
Ljubljani.
Z uspehom podganske smrti sem bil
jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju
sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko
vsakomur priporočam to sredstvo.
Schweinfurt, dne 11. februaria 1899.
(2208-18) **L. Kres**, mlekarja.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da
bom svojo koncesionirano
pisarno
za posredovanje služb
od zdaj zanaprej dalje vodil kakor poprej.
Dočim se velenjenim damam in vi-
soki gospodi v slučaju potrebe kar najbolje
priporočam, prosim, da sprejmete zagoto-
vilo, da posrežem velenjeni gospodi le
s solidnimi in najboljšimi posli.
Z velespoštovanjem (31-3)
Alojzij Kališ
Jurčičev trg.

„Griffon“
je najboljši in najcenejši
pristno-amerikanski
samobilni aparat

This shows Frame with Handle complete, ready
for packing.
Udobno se drži v roki ter se ž
njim lahko sigurno in prijetno
brije!! (2846-10)
Dobiva se po izvirnih tovarniških cenah pri
F. Juvan-u, nožarju v Ljubljani.

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ
v Celju, Graška cesta št. 12
priporoča svojo veliko zalogo
najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske pu-
tehtnlno, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin (or
vsega družega blaga za stavbo, hiše, vrte itd.
Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (što-
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko ž-
lezne trgovine spadajoče predmete.
Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.
* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *
Postrežba točna. Cene nizke.

Najboljše črnilo svetá.
Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje
samo
Fernolendt
čevljsko črnilo
za svetla obutala
samo
Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsodl.
C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaji.
(1161-35)
Tovarniška zaloga:
Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radl mnogih posnemanj brez vrednosti!
pazi naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

Lepa senošet

poleg ceste, pripravna za zidanje v Trnovem pri Kolesju blizu tovarne proda se prav po nizki ceni. — Več se izve pri **Janczu Bizovičar**, Kolesjske ulice št. 16 v Trnovem v Ljubljani. (52—2)

Kogar nadleguje kašelj
naj poskusi kašelj ubla-
žujoče in veleokusne
Kaiser-jeve

prsrne bonbone.

2740 notarsko overjenih
spricval jamel za go-
tov vseh pri kašlju, hri-
pavost, katarju in zasliženju.
Mestu teh ponujajo naj se zavrne!
Zavoj 20 in 40 vin. (2560—12)

Izvrstno delujoča
gostilna
„Pri zlatem levu“ v Kanalu v soški dolini
se daje v najem

odnosno se tudi proda. (51—2)
Gostilna ima velike hleve, obširen
vrt, dvorišče in 10 opremljenih sob za
prenočevanje tujcev. Preskrbljena je
tudi z vso hišno in gospodarsko opremo.
Radi gradnje bohinjske železnice obeta
se gostilni še večji promet. Ponudbe
sprejema lastnik A. Križnič, Kanal.

Naznanilo.

Podpisani večletni poslo-
vodja dimnikarske tvrdke
Elizabete Poshvar naznanjam
da imam svojo lastno
kocisijo za izvrševa-
nje vseh v dimnikar-
sko stroko spadajočih
del ter smem spreje-
mati naročila. 41—2
Z velespoštovanjem
Ivan Kernc
dimnikarski mojster
Dolenjska cesta št. 19.

Vinarsko in sadjarsko
društvo za Brdo v Gorici
priporoča gg. krčmarjem in zasebni-
kom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po
prav zmernih cenah.
Vino se razpošilja v sodč-
kih od 56 litrov naprej ter
na željo tudi uzorce.

Obenem priporoča
najboljše sadje.

Točna postrežba.
Sedež društva je: (2998—6)
Gorica, ulica Barzellini 20.

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem sidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
sanih ter barvanih
prstenih

pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd. po naj-
nižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
nine pristo. (16—2)

Zahtevajte
pristne ruske
galoše

in (3123—4)

čevlje za sneg

„Prowodnik“

iz

RIGE

(Rusko)

priznano

neprekosen izdelek.

Pristno samo z

znamko zvezda

1888

S cesarskim dekretom

odlikovano.

Edini pogodnik za celo Evropo:

HERMAN HIRSCH
na Dunaju.

Zalogo ima:

Vaso Petričič
v Ljubljani

ter vse druge boljše trgo-
vine gumijevih, čevljarskih in
modnih izdelkov.

Zobozdravniško naznanilo.

Zobozdravnik

med. univ. dr. A. Praunseis

naznanja, da je spremenil ordinacijske ure in sicer ordinuje od
1. januarja 1903 naprej

od 8. do 12. in 2. do 6. ure
v Ljubljani, Marijin trg šte. 3. (20—2)

Neodvisni bodete od tiskarja

Ziviol
Tako tiskamo mi!
ako si kupite kaučukov tiskalni stroj, čigar lastnik postane samostojen
tiskar. Male tiskovine kakor: posetnice, naslovnice, vabilni listi,
vsake vrste naznanila so v malo trenutkih gotovi. V istini praktično
darilo, ki napravi veselje starim in mladim. Cena tiskarne z vso
prilagoditvami: 65 žrkami gld. — 50 253 žrkami gld. 2-40
90 " " 1-70 354 " " 3-
127 " " 1-468 " " 3-60
140 " " 1-20 640 " " 5-
211 " " 2-809 " " 6-
Jako elegantni agatovi
pečati z mičnim mono-
gramom à 1-50, 2-
3-50. gld.

Napolnjeni peresnik s 14 karat. zlatim peresom se enkrat napolni in
se z njim lahko več tednov piše, à gld. 2-50. (2476-14)
Samobarvna kavčukova štampilja s 3 vrsticami kot fino ponikljan peresnik s svinčnikom in pečatnikom à 80 kr.
J. LEWINSON tovarne na Dunaju, in v Odesi (Ruske)
I. Adlgerasse 7 Kanatnaja 12.
(Telefon 12179)
Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj.
Ceniki zastoj.

Vsakovrstni

šopki

in

venci

suhi ter sveži

se dobivajo

s trakovi in

napisi

po najnižji ceni

pri

Alojziju Korsiku

Ljubljana

Šelenburgove ulice

šte. 5.

Istotam se dobe vsi v

vrtnarsko stroko

spadajoči predmeti.

Cenik za leto 1903. se

dobi na zahtevanje brez-

(3134) plačno. (9)

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati

dne 1. januarja 1903

v Kranju

na Glavnem trgu v hiši šte. 194.

Urađuje se vsak delavnik od 9. do 12. ure dopolu-

dne; ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od

2. do 4. ure.

Hranilne vloge obrestovale se bodo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter bode Kreditno društvo plačevalo rentni

davek za vlagatelja iz svojega.

Obresti računale se bodo od 1., oziroma 15. vsakega me-

seca po dnevu vložitve do 1., oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja.

Nevzdignjene obresti prištevale se bodo koncem leta kapitalu.

Posojila dovoljevala se bodo na osební kredit, zastave in

tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri. (3250—3)

V upravnem svetu so:

Franc Krenner **Janko Majdič**

podpredsednik. predsednik.

Rudolf Kokalj

pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger. **Josip Kovač.**

Nadzorstvo:

Ciril Pirc. **Dr. Val. Štempihar.** **Vinko Majdič.**

Peter Mayr. **Ivan Rakovec.**

AVGUST REPIČ

sodar

Ljubljana, Kolesjske ulice 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja

vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju

— suknenega —

in manufakturnega

— blaga —

se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spređaj ravna oblika,

ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbiri

Alojzija Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih

barv, firneža in lakov.

— Električni obrat. —

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvna pleskarja.

Velika izbírka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove porde, karbolineja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu

najnovše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „**Rapidol**“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano rečno

in fino po najnižjih cenah.

Friderik Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo

vseh vrst

žepnih ur

zlatih, sre-

brnih, iz tule,

jekla in nikla

kakor tudi

stenskih ur,

budlik in sa-

lonskih ur,

vse samo

dobre do

najfinije

kvalitete

po

nizkih cenah.

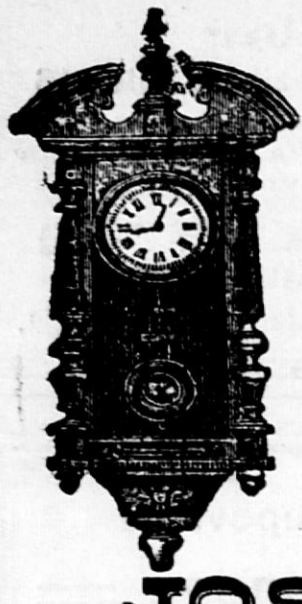
Novosti

v žepnih in stenskih urah so vedno

v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Ure na nihalo z godbo

je zadnja novost v fabricaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo **vsake ure** najlepše koračnice in ples. Cena z zabojem in zavijem **samo 8 gd.** Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijem **samo 6 gd.** — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se isketajočim kazalnikom **1.20 gd.** Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, **6 gd.** — Niklasta remont. ura **3 gd.** — Pristna srebrna remont. ura z dvojnimi pokrovom, **3.50 gd.** Pošilja se samo proti poštenu povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrirani cenik ur, verižic in prstanov itd. gratis in franco. (2817—17)

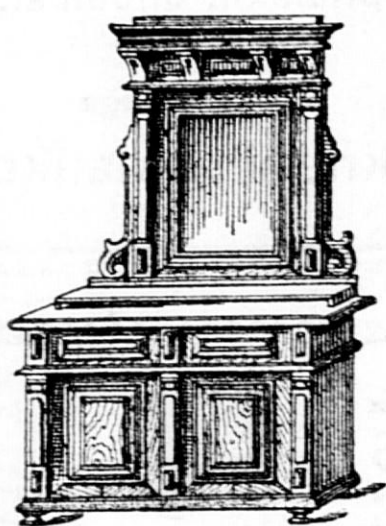
Kristijanska tvrška, ustanovljena leta 1860.

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne opreme** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **opreme za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

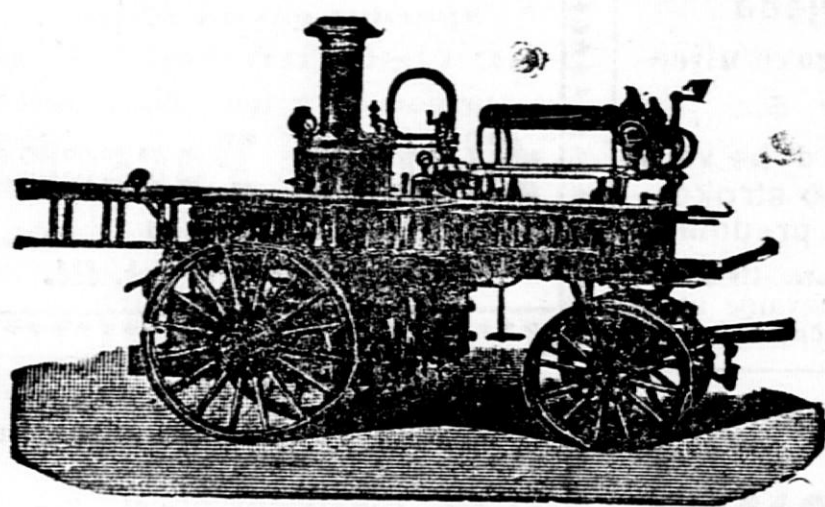
V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar

načelnik. (81—1)

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

**Smekalovimi
brizgalnicami**

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. SMEKAL

~ Zagreb ~

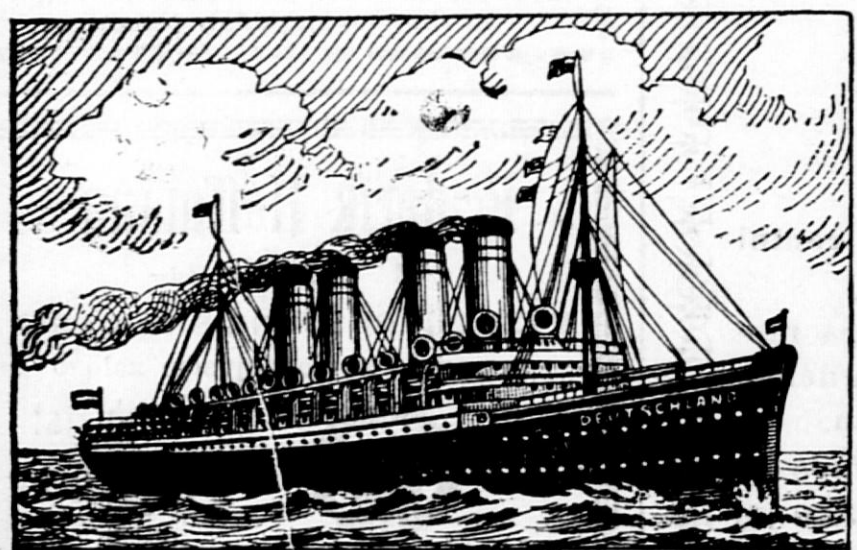
(72—1)

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so

»Deutschland«	212
»Auguste Victoria«	168
»Moltke«	160
»Pennsylvania«	171
»Graf Waldersee«	170
»Palatia«	140
»Batavia«	152
»Bulgaria«	152
»Fürst Bismarck«	200
»Columbia«	140
»Blücher«	160
»Pretoria«	170
»Patricia«	171
»Phoenicia«	140
»Belgravia«	152
»Armenia«	170

Hamburg-Neu-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila trčno in brezplačno

oblastveno potrjena agentu a

(2758—10)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

tako na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnici in od mene preskušene. — Ilustrirani cenik zahtevam. (2)

arst. znamka: Sidro.
Liniment Caps. Comp.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h. K 1.40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411—15)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I., Bliščina c. 5.

**Prešernove
poezije**

v novi popolni izdaji z žiljenjem, literarno- zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato oblogo) 3 H, po pošti 3 H 20 h. Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. (1832/89)

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice in slamnike v najnovejših faconah in v veliki izbiri priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se pošlje naprej gl. 153, se pošljejo 4/1 pušice, ali za gl. 168 6/2 pušice, ali za gl. 230 6/1 pušice, ali za gl. 248 9/2 pušice franco na vse postaje avstro-ogrške monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito ponovno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

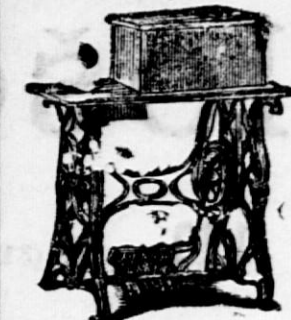
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar- jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar- detschlager, J. Mayr. 14-23

Častiti gg. ženini in neveste.

Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam, da sem prodajalno preuredil, ponovil in povečal, in prodajam po jako nizkih cenah vse najprimernejše reči in sicer:

Žepne ure, osebno v Švici nakupljene, **stenske (Pendel) ure** z novim, na zvon donečim bitjem,

verižice vse vrste, **prstane, broške, uhane** i. t. d. **Sivalne stroje**, nove vrste „Singer“ za domačo rabo, **prav poceni**, in tudi za **vezenje. Namizno opravo (Bestek) iz China** in **pravega srebra.**

Se priporočam za mnogobrojni obisk

(42—2)

Fran Čuden

urar in trgovec na Mestnem trgu.

(8—3)

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje v hotelu „Stadt Wien“ (pri Maliču)

glavni pošti nasproti, II. nadstr. št. 25—26.

Imam čast slavnemu občinstvu objaviti, da je prestopil s 1. januarjem 1903 k meni

g. Herman Peters

ter da sem zategadelj svoje zobozdravniške prostore razširil in iste z vsem — sedajnim zahtevam ustrežajočim — opremil.

Ordinujem od 8.—12. in od 2.—5. ure ob nedeljah in praznikih od 9.—12. ure.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači

zdravilni konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX, Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K, 1/2 steklenice K 2.60.

V Ljubljani se dobiva pri trgovcih: **J. Jebračin, Kham & Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schifferer, F. Terdina.** (48—2)

Stanje hranilnih vlog:

17 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 400.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (89—1)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/4% do 5%.